

Pedagogisch beleid kinderdagverblijf de Hoepel

de Hoepel KDV

Versie: 2.6

Datum: februari 2019

Inhoud

Versie beheer	3
1 Inleiding.....	4
1.1 Verdieping en vertaling van beleid in werkplannen	4
1.2 Bijbehorende documenten	4
1.3 Motivatie	4
1.4 Algemene doelstelling de Hoepel.....	4
2 Organisatie.....	5
2.1 Organisatiestructuur	5
2.2 Overlegstructuur.....	8
2.3 Groepsstructuur.....	9
2.3.1 Groepen	9
2.3.2 Opzet van de groepen	9
2.3.3 Leidster – kind ratio.....	11
2.3.4 3-uurs regeling	11
2.3.5 Vaste-gezichtencriterium	12
2.3.6 Incidenteel samenvoegen	12
2.3.7 Vier-ogen principe en achterwacht	12
2.3.8 Invalbeleid.....	12
2.4 Accommodatie en inrichting	12
2.5 GGD	13
2.6 Veiligheids- en gezondheidsbeleid.....	13
2.7 Klachtenprocedure	14
2.8 Plaatsingsprocedure.....	14
2.8.1 Rondleiding	14
2.8.2 Inschrijfformulier en plaatsingsovereenkomst.....	14
2.8.3 Intakegesprek	15
2.8.4 Wennen.....	15
2.8.5 Afscheid nemen	15
2.8.6 Kinderen met een rugzak.....	15
2.8.7 Ziek kind & medicijn gebruik	16
2.8.8 Incidentele opvang.....	16
2.9 Mentorschap en communicatie met ouders	16
2.9.1 Jaarlijkse oudergesprek	17
2.9.2 Evaluatiegesprek	17
2.9.3 Doorgaande ontwikkeling lijn	18
2.9.4 Overdracht basisschool en BSO	18
3 Pedagogische visie en uitgangspunten	18
3.1 Visie algemeen.....	18

3.2	Visie van de Hoepel	19
3.3	Doel	20
3.4	Uitgangspunten	20
3.5	Methodiek	20
3.5.1	Elly Singer	21
3.5.2	Louise Berkhout	22
3.5.3	Celestin Freinet	23
3.5.4	Thomas Gordon	24
3.5.5	Reggio Emilia	25
3.6	Uitwerking pedagogische doelen	26
3.6.1	Opvoedingsdoelen	26
3.6.2	Ontwikkelgebieden	29
4	Samenwerken met ouders	31
Bijlage 1: Stagebeleid KDV de Hoepel.....		32
	Procedure	32
	Stappenplan/taken stagiaire KDV	34
Bijlage 2: Vrijwilligersbeleid KDV de Hoepel		36
	Vrijwilligers binnen de Hoepel	36
	Visie op vrijwilligerswerk	36
	Achtergrond	36
	Visie van de Hoepel	37
	Mogelijkheden voor vrijwilligers binnen de Hoepel	37
	Samenwerking met instanties en scholen	38
	Stappenplan/taken vrijwilligersplek	40
	Taken talent- en werkervaringsplek	41

Versie beheer

Datum	Versie	Wie	Aanpassingen/toevoegingen
03-04-2018	2.0	Femke Harleman	Paragrafen 1.1 + 2.1 + 2.6 + 2.7 + 2.3.6. + 2.8.6 zijn aangepast n.a.v. het inspectiebezoek van de GGD op 1 maart 2018.
10-04-2018	2.1	Femke Harleman	Paragraaf 2.10 is toegevoegd en paragraaf 3.6.2 is pedagogisch onderbouwd en uitgebreid n.a.v. het inspectiebezoek van de GGD op 1 maart 2018.
08-05-2018	2.2	Femke Harleman	Paragraaf 2.9 Mentorschap is herschreven en het stagebeleid is als bijlage toegevoegd aan het beleidsplan.
24-07-2018	2.3	Femke Harleman	Paragraaf 2.1. Beschreven dat er niet gewerkt wordt met beroepskrachten in opleiding. Bijlage 2: vrijwilligersbeleid KDV de Hoepel toegevoegd.
29-08-2018	2.4	Femke Harleman	Paragraaf 2.3.6 Incidenteel samenvoegen toegevoegd.
18-09-2019	2.5	Angelique van den Anker	Paragraaf 2.3.4. bijgewerkt. Toegevoegd wanneer er niet wordt afgeweken van de BKR.
11-02-2019	2.6	Femke Harleman	Paragraaf 2.1 bijgewerkt. Het werken met beroepskrachten in opleiding toegevoegd. Paragraaf 2.3.3 bijgewerkt. Een leidster per drie aanwezige kinderen tot 1 jaar.

1 Inleiding

In dit pedagogisch beleidsplan worden de uitgangspunten van waaruit dagelijks met de kinderen gewerkt wordt onder woorden gebracht. De Hoepel is een lerende organisatie en de formulering van het pedagogisch handelen is een proces dat voortdurend in ontwikkeling blijft. Tevens wordt in dit plan onze groene visie vertaald naar de omgang met de kinderen, de dagstructuur, de aanpak van het vrije spel met haar activiteiten.

De Hoepel heeft twee locaties, Groenordlaan en Loolaan, en dit pedagogisch beleidsplan wordt op beide locaties toegepast.

1.1 *Verdieping en vertaling van beleid in werkplannen*

Om de leidsters van de Hoepel volgens dit pedagogisch beleidsplan te laten werken, zijn verschillende werkplannen uitgewerkt. Het algemeen werkplan is de algemene werkwijze om het beleid uit te voeren. Naast het algemene werkplan is per groep een werkplan geschreven. In dit groepswerkplan staat specifieke informatie over hoe het beleid wordt toegepast in de praktijk voor die leeftijdsgroep. De leidsters werken volgens de werkwijze uit het werkplan, de theorie uit dit pedagogisch beleidsplan en de verschillende protocollen.

1.2 *Bijbehorende documenten*

Dit document met alle documenten waarna verwezen wordt vormen samen het complete pedagogisch beleidsplan van kinderdagverblijf de Hoepel. In dit document wordt verwezen naar de volgende documenten:

- Veiligheids- en gezondheidsbeleid;
- Klachtenprocedure.

De documenten zijn beschikbaar voor alle medewerkers van de Hoepel en zijn door ouders per mail op te vragen bij het management.

1.3 *Motivatie*

Het pedagogisch beleidsplan geeft de ouders inzicht in de werkwijze die wij hanteren bij de omgang en opvang van hun kinderen. Tevens vormt het een leidraad voor het pedagogisch handelen van de leidsters. Door de uitgangspunten te omschrijven tracht de Hoepel een duidelijk beeld te geven van wat in de dagelijkse omgang met kinderen, ouders en collega's belangrijk wordt geacht. Daarnaast geeft een pedagogisch beleidsplan de mogelijkheid om doelen en acties duidelijk te verwoorden naar de leidsters. Het plan waarborgt de kwaliteit van de opvang. Hiermee wordt ook beoogd dat er gelijkwaardige opvang ontstaat op de verschillende groepen, waarbij er echter voldoende ruimte blijft voor persoonlijke invulling door de verschillende leidsters die er werken.

1.4 *Algemene doelstelling de Hoepel*

Kinderdagverblijf de Hoepel biedt dagopvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. De Hoepel biedt kwalitatief goede opvang in een veilige, vertrouwde, huiselijke en natuurlijke omgeving.

de Hoepel KDV

Ons beleid is erop gericht om kinderen te stimuleren zich te ontwikkelen tot zelfstandige stabiele mensen die positief in het leven staan. Ontwikkelen in een omgeving waar het buiten zijn hoog in het vaandel staat en waar de natuur een prominente rol speelt in de totale opvang.

De Hoepel wil kinderen vertrouwd maken met de natuur. De natuur is het begin van alles; voor lichaam en geest een onuitputtelijke bron van energie. Zij stelt nooit teleur, maar geeft rust, veerkracht en inspiratie.

Daarom geen betere start dan een groene start!

2 Organisatie

Alle medewerkers van de Hoepel zijn in het bezit van een geldige VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) en zijn een onderdeel van het continue screeningsproces van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Per maart 2018 zijn alle medewerkers ingeschreven in het personenregister. Daaronder vallen ook de stagiaires en de vrijwilligers van de Hoepel.

Sinds het najaar van 2017 zijn alle leidsters binnen het kinderdagverblijf in het bezit van een geldig en geregistreerd certificaat 'Eerste Hulp aan Kinderen' van het Rode Kruis. De leidsters kunnen handelend optreden.

2.1 Organisatiestructuur

Directie

De directie bestaat uit twee personen, Angelique van den Anker en Thijs Fransen. De directie is eindverantwoordelijke voor kinderdagverblijf de Hoepel.

Vestigingsmanager

De vestigingsmanager is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken bij de Hoepel, zij onderhoudt de eerste oudercontacten en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het pedagogisch handelen binnen de Hoepel.

Mary Blaak is de vestigingsmanager van de Hoepel. Mary haar werkplek is op het kantoor aan de Loolaan en aan de Groenordlaan. Wekelijks rouleert zij met de operationeel manager van locatie. Beide managers zijn aanspreekbaar in de kantoren of via de algemene nummers van Kinderdagverblijf de Hoepel:

- Telefoonnummer locatie Loolaan: 055-7850230
- Telefoonnummer locatie Groenordlaan: 055-3601004

Operationeel manager

De operationeel manager is verantwoordelijk voor alle operationele zaken die nodig zijn voor het creëren van een omgeving waarin de medewerkers optimaal hun pedagogisch handelen kunnen uitvoeren. Binnen het takenpakket staat o.a. het maken van de roosters, het administreren van kindplanningen, het organiseren en inzetten van stagiaires en vrijwilligers, het uitwerken en onderhouden van de werkplannen, het implementeren van

verbeteringen die komen uit de lerende organisatie, het ontwikkelen en uitwerken van procedures en protocollen en alle overige documentatie werkzaamheden.

Femke Harleman is de operationeel manager van de Hoepel.

Pedagogisch coach

De pedagogisch coach is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het pedagogisch handelen binnen de Hoepel. De Hoepel als lerende organisatie is continue bezig met evalueren, leren en verbeteren ten behoeve van de kwaliteit van de opvang. De pedagogisch coach initieert en borgt de verbeteringen en begeleidt en coacht hierin de leidsters intensief aan de hand van een voor de Hoepel opgestelde matrix met competenties.

Mary Blaak is de pedagogisch coach.

Leiders

De Hoepel noemt een pedagogisch medewerker zoals beschreven in het functieboek van de CAO kinderopvang een 'leidster'. De leidster is verantwoordelijk voor het uitdragen van onze visie in de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen op de Hoepel. Alle leiders van de Hoepel zijn minimaal in het bezit van een afgeronde MBO-opleiding.

Bij de Hoepel werken we bij voorkeur met leidsters die ervaren MBO-er zijn of een HBO-studie afgerond hebben. Al onze leiders hebben naast pedagogische ervaring ook natuur- en of kunst educatieve kwaliteiten.

Stagiaires

De Hoepel is een erkend leerbedrijf en biedt stagiaires de mogelijkheid om een kijkje te nemen in kinderopvang. De Hoepel brengt graag liefde, zorg en aandacht voor de kinderen over op de stagiaires. De Hoepel wil hen inzicht geven in onze visie en het handelen, gericht op de ontwikkelingsgebieden. De Hoepel biedt begeleiding aan in de omgang met kinderen en alle facetten die daarbij horen. De Hoepel begeleidt de stagiaires in het stellen van persoonlijke doelen en in het maken van de opdrachten.

Stagiaires worden binnen de Hoepel altijd boventallig ingezet en zij zijn geen onderdeel van de formatieve inzet van beroepskrachten. De operationeel manager organiseert de inzet van de stagiaires en heeft de overkoepelende contacten met de opleidingen. De stagiaires volgen hun onderwijs via de zogenaamde beroeps opleidende leerweg (BOL-stage).

De Hoepel werkt met stagiaires van verschillende opleidingen, zoals SPW-niveau 2, 3 en 4 en HBO-pedagogiek. De doelstelling is om het gehele jaar, op iedere groep en iedere dag een stagiaire in te zetten en streeft naar een minimale inzet van 6 maanden, i.v.m. de continuïteit op de groep. Zo kan de kennis en visie optimaal gedeeld worden met toekomstige collega's.

Stagiaires bij de Hoepel verrichten alle handelingen onder begeleiding van de vaste leider van de groep en vallen ook onder zijn/haar verantwoordelijkheid. Iedere stagiaire heeft een vaste begeleider waarmee zij een keer in de twee weken een begeleidingsgesprek heeft. Daarnaast geeft de begeleider tijdens het werk op de groep feedback aan de stagiaire. Bij een goede ontwikkeling van de stagiaire vertrouwt de Hoepel de stagiaire ook toe om handelingen zelfstandig uit te voeren. Dit wel altijd onder verantwoording van de begeleider.

De begeleiding van de stagiaires staat uitgebreid beschreven in bijlage 1. Bijlage 1 bevat het stagebeleid van de Hoepel. Het stagebeleid is onderdeel van het pedagogisch beleidsplan en bevat naast de inzetbaarheid en begeleiding een concrete beschrijving van de taken die de stagiaires uitvoeren. Vanaf het moment dat de stagiaire start stelt hij/zij zichzelf voor aan de ouders en zo zijn de ouders geïnformeerd. Bij het memobord op de deur van de groep hangt een foto van de stagiaire.

Beroepskrachten in opleiding

Naast de stagiaires die een beroeps opleidende leerweg (BOL-stage) volgen, is er binnen de Hoepel ook ruimte voor beroepskrachten in opleiding, die onderwijs volgen via het traject beroepsbegeleidende leerweg (BBL-stage). De BBL- stagiaire heeft een vaste begeleider waarmee zij een keer in de twee weken een begeleidingsgesprek heeft.

De inzet van beroepskrachten in opleiding geschiedt in overeenstemming met de voorwaarden van de CAO kinderopvang. De beroepskracht in opleiding wordt ingezet als leidster, mits zij daarvoor inzetbaar geacht wordt. De Hoepel zet een BBL- stagiaire vanaf het eerste leerjaar oplopend als leidster in, van 0 tot 100%. Dit hangt van de benodigde competenties en kwaliteiten af, die onder andere door ervaring worden opgebouwd. Ook wordt er rekening gehouden met de opleidingsfase waarin de BBL- stagiaire zich op dat moment bevindt. De inzetbaarheid gaat in overleg met de opleiding en wordt vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelplan van de beroepskracht in opleiding.

Vrijwilligers

De Hoepel biedt naast stageplaatsen ook plekken voor vrijwilligers. Vrijwilligers worden binnen de Hoepel altijd boventallig ingezet en zij zijn geen onderdeel van de formatieve inzet van beroepskrachten. Er bestaat een grote diversiteit aan vrijwilligers en binnen de Hoepel hebben we hier drie 'plekken' voor gedefinieerd:

1. **Vrijwilligersplek:** De vrijwilligersplek is voor mensen die graag iets extra's willen doen voor de samenleving, praktijkervaring op willen doen voor bijvoorbeeld een opleiding of voor het uitbreiden van sociale contacten. De Hoepel biedt vrijwilligersplekken aan op het kinderdagverblijf voor activiteiten ter ondersteuning van de groepsleiding, zoals voorbereidingen treffen voor de lunch, tuinieren door ouderen, speelgoed repareren en het doen van kleine klusjes.
2. **Talentplek:** De talentplek is in het leven geroepen door de gemeente Apeldoorn. De gemeente biedt deze plek aan, aan mensen met een bijstandsuitkering of mensen met een WMO-voorziening (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). De talentplek is voor mensen die een afstand hebben tot de

arbeidsmarkt en die zo gestimuleerd worden tot een positieve zelfontwikkeling en eventueel naar een betaalde baan toe kunnen werken. De Hoepel biedt talentplekken ter ondersteuning van de groepsleiding bij huishoudelijke taken en schoonmaakwerkzaamheden.

3. **Werkervaringsplek:** De werkervaringsplek is een stageplek voor jongeren van overige opleidingen dan sociaal pedagogisch werk opleidingen. Voor de jongeren is het een stage ter voorbereiding op de arbeidsmarkt of ter voorbereiding op een vervolg opleiding. De verschillen met een stageplek binnen de Hoepel zijn: de doorlooptijd, de begeleiding en de taken & verantwoordelijkheden. Deze jongeren ondersteunen de groepsleiding bij huishoudelijke taken en schoonmaakwerkzaamheden.

We hebben gekozen voor drie typen plekken, omdat ieder type andere competenties en begeleiding vereist en andere taken en verantwoordelijkheden hebben. Het volledige vrijwilligersbeleid is opgenomen in dit pedagogisch beleidsplan in bijlage 2.

2.2 Overlegstructuur

Deze paragraaf geeft een overzicht van de vaste structurele overleggen. Bij bijzondere gebeurtenissen wordt direct het benodigde overleg gepland.

Teamoverleg

Het totale team van de Hoepel heeft een keer per kwartaal overleg. Het doel van het teamoverleg is tweeledig:

1. Op elkaar afstemmen van interne en externe zaken, wat ten goede komt aan de samenhang in het team en de eenduidigheid in de dagstructuur;
2. Evalueren en verdiepen van onderwerpen uit 'bewust opvoeden'. Dit komt ten goede aan de persoonlijke ontwikkeling van het team en dus aan de kwaliteit van de opvang.

Het teamoverleg vindt na sluitingstijd plaats en wordt voorgezeten door de vestigingsmanager.

Werkoverleg per groep

De pedagogisch coach heeft maandelijks een werkoverleg per groep. Het werkoverleg is een werkbespreking per groep waarin specifiek op de individuele kinderen en de groepssamenstelling ingegaan kan worden. Onder begeleiding van de vestigingsmanager en met de bagage vanuit het bewust natuurlijk opvoeden wordt steeds de beste aanpak en sfeer bepaald voor het individuele kind in de betreffende groepssamenstelling.

Individueel begeleidingsgesprek

De kwaliteit van de leiders vindt de Hoepel erg belangrijk en daar hoort de juiste begeleiding bij. De pedagogisch coach heeft één keer per 6 weken een individueel begeleidingsgesprek met de leidster waarin de persoonlijke ontwikkeling van de leidster aan bod komt. De speerpunten van de Hoepel; natuurlijk bewust opvoeden, het vrije spel, het buiten zijn, het werkelijk verbinden met de kinderen, het onbevooroordeeld naar de kinderen kijken en hen benaderen en dit alles vanuit een positieve grondhouding, vragen veel van onze leiders. De leidster is oprecht verbonden met het werk en werkt vanuit haar hart. Ook ontdekken we steeds dat we in de opvoeding van kinderen

nooit uitgeleerd zijn en dit is een belangrijk element in de begeleidingsgesprekken. De leidster verdiept, leert en ontwikkelt.

Functionering- & beoordelingsgesprek

Het functionering- & beoordelingsgesprek vindt jaarlijks plaats tussen leidster en leidinggevende. Het doel van dit gesprek is tweeledig:

1. Het functioneren van de leidster bespreken in relatie tot de visie van de Hoepel.
2. Het vertalen van het functioneren in een bijbehorende beoordeling.

2.3 Groepsstructuur

2.3.1 Groepen

De Hoepel heeft twee locaties en in totaal 6 groepen:

- Locatie Groenordlaan 18a, 3 groepen: Lieveheersbeestjes, Vlinders en Bevers.
- Locatie Loolaan 32, 3 groepen: Madeliefjes, Zonnebloempjes en Klapprozen.

Iedere groep heeft vaste leidsters en een kind wordt toegewezen aan één groep.

Locatie Groenordlaan

- Babygroep: de Lieveheersbeestjesgroep kan maximaal 12 baby's opvangen;
- Dreumesgroep: de Vlinders groep kan maximaal 16 kinderen opvangen;
- Peutergroep: de Bevers groep kan maximaal 13 kinderen opvangen.

Locatie Loolaan

- Babygroep: de Zonnebloempjesgroep kan maximaal 12 baby's opvangen;
- Dreumesgroep: de Madeliefjesgroep kan maximaal 16 kinderen opvangen;
- Peutergroep: de Klapprozen groep kan maximaal 13 kinderen opvangen.

2.3.2 Opzet van de groepen

Iedere locatie heeft drie horizontale groepen: een babygroep, een dreumesgroep en een peutergroep. De opzet en structuur van de groepen is op beide locaties gelijk. Voor deze opzet is gekozen om iedere doelgroep de specifieke aandacht te kunnen geven die zij verdient.

Babygroep

De babygroep is voor de jongste kinderen van 0 – (ongeveer) 1,5 jaar. Het moment dat een kind doorschuift naar de dreumes groep hangt af van de ontwikkeling van het kind en de groepssamenstelling van beide groepen. Ouders worden betrokken bij de overgang tussen groepen. De babygroep is gelokaliseerd op de begane grond met een directe verbinding met de tuin. Op deze manier beleven de baby's ook de maximale buitenervaring. Baby's hebben allemaal hun eigen slaap- en eetritme, dat is afgestemd met de ouders. Het ritme van het kind wordt altijd gevolgd.

De babygroep doorloopt ook het dagritme dat we binnen de Hoepel hebben ontwikkeld. De kinderen groeien naar de dagstructuur toe en als zij eraan toe zijn doen ze mee. Tijdens het kringmoment opent de leidster de kring met een kabouter en worden er liedjes gezongen. Deze werkwijze is op alle groepen op de Hoepel gelijk, met als doel een veilige en herkenbare omgeving voor de kinderen creëren. Bij wisselingen van groepen vormt deze dagstructuur de basisveiligheid en houvast voor de kinderen.

De babygroep heeft eigen ruimtes in de tuin en vanuit deze kleinere veilige groene omgeving kan het kind de grotere tuin en wereld gaan ontdekken, zodra het kind daar aan toe is. Ieder in zijn eigen tempo. Buiten komen de baby's in aanraking met de natuur, hierin worden alle zintuigen op een hele mooie manier geprikkeld.

Dreumesgroep

De dreumesgroep is de groep voor kinderen van (ongeveer) 1,5 – 2,5 jaar. De dreumesgroep is gevestigd op de begane grond en heeft een directe verbinding met de riante bostuin. De vaste dagstructuur vormt de basis voor de dagindeling van de dreumesgroep en geeft de kinderen houvast. Voor kinderen is dit belangrijk, zo weten ze altijd hoe de dag eruit ziet. Hierbij bestaat altijd de mogelijkheid om het programma voor een individueel kind aan te passen, mocht dat nodig zijn. Ook in de dreumesgroep is de opzet van het kringmoment conform het beleid en dit vormt direct een teken van herkenning en vertrouwen voor de kinderen die net zijn doorgestroomd.

De dreumesgroep is veel buiten; als de temperatuur het toelaat starten en sluiten de kinderen ook buiten en brengen ze in principe de gehele dag buiten door. De extra ruimte die hierdoor ontstaat, komt ten goede aan de rust op de groep en de mogelijkheid voor de kinderen om vrij te spelen. Het belang van het vrije spel is de basis voor een goede ontwikkeling van de kinderen. Pedagogen Elly Singer en Louise Berkhout hebben dit onderzocht en geven concrete handvaten om de omgeving en de leidsters hier optimaal bij te betrekken. Zie hoofdstuk 3 voor de pedagogische verdieping.

Buiten leren de kinderen respect te hebben voor de natuur en komen zij in contact met het natuurlijk ritme: dag/nacht en de seizoenen. Het natuurlijk ritme is net zo belangrijk als het dagritme. Het ritme geeft houvast, herkenning en is zo een basisveiligheid. De basisveiligheid is een voorwaarde voor kinderen om te kunnen ontwikkelen.

Buiten spelen de kinderen met alles wat de natuur hen biedt: zand, modder, takken, blaadjes, beestjes, aarde, water, lucht, vogels, etc. Het zijn allemaal ideale materialen/ onderwerpen om mee te ontdekken en te spelen, alle ontwikkelingsgebieden komen ruimschoots aan bod.

Peutergroep

Vanaf ongeveer 2,5 jaar gaat het kind naar de peutergroep. Het kind hoort dan echt bij de grote kinderen en hier wordt naar uitgekeken. Het is het laatste jaar op de kinderopvang en de kinderen beginnen de gevoelens te krijgen dat ze groot willen zijn. Het spelaanbod en de activiteiten zijn dan ook afgestemd op deze leeftijd: moeilijkere liedjes, verhalen, opdrachten, puzzels en spelletjes zoals memorie, maximale ruimte voor fantasie en nabootsingsspel zoals tafeldekken, afwassen en bakken.

De groep is gevestigd op de eerste verdieping. Deze kinderen zijn al redelijk zelfredzaam en onder begeleiding van de leidster kunnen de kinderen zelf de trap op en af om naar buiten te gaan. Zoals ook op de andere groepen is de peutergroep veel buiten. De kinderen hebben een apart stukje tuin tot hun beschikking waar ze kunnen eten en spelen. Tevens wordt er gespeeld in de tuin met alle andere kinderen van het kinderdagverblijf. Doel van deze twee mogelijkheden is om enerzijds alle kinderen van de Hoepel samen te laten spelen waarbij de kleinere kunnen leren van de grotere en anderzijds om op sommige momenten meer rust in de tuin te creëren door kinderen apart van elkaar te laten spelen.

Bij de peutergroep breiden we de zorg voor de natuur verder uit, door groente en kruiden te planten en te oogsten, de fruitbomen te verzorgen en het fruit te oogsten, het onkruid te wieden en samen te vegen.

De zelfredzaamheid, waaronder zindelijkheid, is tevens een groot thema op deze groep. In het laatste jaar mag nog alles uitgeprobeerd en ontdekt worden, zonder dat het beoordeeld wordt. De kinderen leren waar hun eigen grenzen liggen, hebben een basis set van normen en waarden meegekregen en hopelijk een rijke fantasie ontwikkeld - klaar voor de volgende fase in hun leven!

2.3.3 Leidster – kind ratio

De Wet Kinderopvang stelt regels ten aanzien van de leidster-kind ratio. De groepen worden ingedeeld op basis van onderstaande verhoudingen:

- een leidster per drie aanwezige kinderen tot 1 jaar,
- een leidster per vijf aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar,
- een leidster per zes aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar,
- een leidster per acht aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

2.3.4 3-uurs regeling

Volgens de wet mogen we op het kinderdagverblijf maximaal 3 uur per dag (niet aaneengesloten) minder leidsters op de groep hebben dan de BKR voorschrijft. BKR is de afkorting van Beroepskracht - kindratio. Dit gebeurt op de Hoepel dagelijks tussen 7.30 – 8.30 uur, 13.00 – 14.00 uur en 17.00 – 18.00 uur. Op alle andere momenten van de dag geldt dat we niet afwijken van de kind/leidster ratio.

Om de rust op de groepen te bewaren en voldoende tijd te hebben voor de ontvangst van de kinderen en de overdracht naar de ouders, streeft de Hoepel ernaar om bij de start en bij het einde van de dag het juiste aantal leidsters op de groep te hebben om de kwaliteit van de opvang ook op deze momenten optimaal te houden. Dit betekent dat de leidster die tot 17.00 uur werkt, afstemt met haar collega of ze al naar huis kan. Is de groep nog te groot of te onrustig, dan blijft deze leidster langer op de groep. Zien de leidsters dat in de ochtend veel kinderen vroeg komen dan begint de leidster, die gewoonlijk om 8.30 uur begint, die dag eerder.

Wij passen de pauze momenten van de leidster aan op de groepsdrukke. Iedere groep zelf organiseert de pauzes op de momenten dat dit het best uitkomt op die groep. De pauzes kunnen dagelijks verschillen.

2.3.5 Vaste-gezichtencriterium

Een vast gezicht (leidster) is een criterium bij opvang van nul jarigen op de babygroep. Een vaste leidster biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby, weet hoe de baby zich ontwikkelt en waar het behoefte aan heeft. Als de baby aanwezig is bij de Hoepel, werkt er altijd minimaal 1 vaste leidster van de baby op de groep. De vaste leidsters worden bepaald per kind, niet op groepsniveau. De vaste leidsters zijn tevens mentor van de kinderen op de groep.

2.3.6 Incidenteel samenvoegen

Bij het openen (07.30 – 08.30) en/of sluiten (17.00 – 18.00) wanneer er minder kinderen aanwezig zijn, kunnen wij ervoor kiezen om groepen samen te voegen. Het samenvoegen kan ook voorkomen op dagen met een (structureel) lage bezetting, tijdens vakantiedagen en op het moment dat de dreumesen en peuters tussen de middag liggen te slapen en de leidsters pauze houden. Het samenvoegen van de groepen wordt zomin mogelijk toegepaste bij de Hoepel. Tevens blijft het aantal kinderen per beroepskracht van toepassing.

2.3.7 Vier-ogen principe en achterwacht

De vier- ogen principe betekent dat er altijd een andere volwassene moet kunnen meekijken of luisteren. Binnen de Hoepel hebben we twee verschillende methoden om dit op te vangen:

1. Als eerste wordt geprobeerd om op de momenten dat leidsters alleen op de groep staan, hier een stagiaire bij te plannen. De stagiaire is altijd boventallig.
2. Als een stagiaire niet mogelijk is, hebben we camera's op de groepen. De camera's zijn verbonden met een monitor op een andere groep en zo kunnen leidsters op elkaars groepen meekijken. De camera's worden alleen aangezet als leidsters echt alleen op de groep staan. Er wordt geen data opgenomen.

Op beide locaties komt het niet voor dat een leidster echt alleen in het pand aanwezig is met kinderen. Mocht het toch in enkele gevallen voorkomen dat er één groep geopend is, dan zullen we er altijd voor zorgen dat de vestigingsmanager of de operationeel manager in het pand aanwezig is. De leidster zal nooit alleen met kinderen in het pand aanwezig zijn. Overigens heeft de locatie Loolaan geen camera's. Het vier-ogen principe wordt met stagiaires, de vestigingsmanager of de operationeel manager ingevuld.

2.3.8 Invalbeleid

Ons doel is om zoveel mogelijk met een vaste groep leidsters te werken. Dit geldt ook voor de invallers. Op deze manier zien de kinderen bekende gezichten en werken de leidsters met vaste collega's. Onder andere door het werken met een vast team kan de kwaliteit van de kinderopvang worden gewaarborgd.

2.4 Accommodatie en inrichting

Beide locaties bevinden zich in monumentale villa's in Apeldoorn en zijn beide omgeven door een riante bostuin. De Hoepel is niet voor niets gevestigd in oude karakteristieke huizen. De huizen hebben een verhaal, een historie

van families en een oprechte huiselijke sfeer, welke precies past bij de huiselijke sfeer die we de kinderen op de Hoepel willen geven. Tijdens het her ontwikkelen van de locaties streven we naar een veilige, groene, dynamische, duurzame en verantwoorde leefomgeving. Concreet betekent dit voor de accommodatie, de inrichting en het gebruik het volgende:

1. Streven naar energieneutraliteit:
 - a. Inzet van een warmtepomp aan de Loolaan. De Loolaan heeft geen gasaansluiting meer;
 - b. Inzet van PV-panelen aan de Groenordlaan, hiermee kunnen we voorzien in een deel van onze eigen elektriciteit;
 - c. Onderzoek naar een PVT-systeem voor beide locaties, voor warmwater en zonne-energie;
 - d. Vermindering van energieverbruik door o.a. het veel minder gebruiken van de wasdroger, zoveel als mogelijk het gebruiken van ledlampen en lampen uitdoen als het niet nodig is.
2. Gebruik van duurzame materialen:
 - a. Natuurlijke lijnolie verf van Aquamarijn;
 - b. Cradle to cradle stucplaten;
 - c. Geen gebruik van hardhout;
 - d. Natuurlijke vloeren, hout en linoleum;
 - e. In de tuin natuurlijk herbruikbare materialen.
3. Behouden en terugbrengen van zoveel mogelijk natuurlijke beplanting. De tuinen van de Hoepel zijn dan ook ware ontdekkingstuinen voor de kinderen;
4. Gebruik van biologische verbruiksartikelen, zoals schoonmaakmiddelen, luiers, wc-papier;
5. Gebruik van biologische voeding;
6. Voorkomen van verspilling:
 - a. Bewust omgaan met alle voeding, zodat niets verspild wordt;
 - b. Correct scheiden van het afval: glas, plastic, papier, groen en melkpakken;
 - c. Hergebruik van afval materialen, zoals plastic zakken van brood worden gebruikt voor natte kleding van kinderen en bijv. melkpakken voor knutsels.

2.5 GGD

Jaarlijks bezoekt een toezichthouder van de GGD de Hoepel om na te gaan of er wordt voldaan aan de eisen die gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en of wij ons pedagogisch beleid volgen.

Naar aanleiding hiervan schrijft de GGD een inspectierapport dat beschikbaar is op onze website. Kinderdagverblijf de Hoepel is in het bezit van een registratie verstrekt door de Gemeente Apeldoorn en een gebruiksvergunning verstrekt door de brandweer. Er wordt tevens met de GGD overlegd hoe adequaat te handelen bij besmettelijke ziektes.

2.6 Veiligheids- en gezondheidsbeleid

De Hoepel houdt zich aan de landelijke regels die zijn opgesteld om ziekte en ongevallen in de kinderopvang te voorkomen en heeft een apart beleid voor veiligheid en gezondheid. In het veiligheids- en gezondheidsbeleid van de Hoepel worden de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid en gezondheid omschreven. Er

wordt daarnaast beschreven hoe kinderen leren omgaan met kleine risico's. Hoe er bij de Hoepel wordt omgegaan met deze risico's en hoe de voornaamste risico's worden gewaarborgd staat direct beschreven bij het benoemde risico. Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is door ouders op te vragen via de mail van de Hoepel.

2.7 Klachtenprocedure

Indien een ouder een klacht heeft kan deze schriftelijk of mondeling bij de interne contactpersoon, de vestigingsmanager van de Hoepel, worden ingediend. Samen wordt gekeken hoe de klacht opgelost kan worden. De vestigingsmanager zal samen met de operationeel manager en de betreffende leidster(s) kijken hoe de klacht kan worden opgelost. Zo nodig schakelt de vestigingsmanager de directie in. De afhandeling van een klacht betreft maximaal zes weken.

Indien de klacht naar de mening van de ouder niet is opgelost, kan de klacht schriftelijk worden ingediend bij de klachtencommissie waarbij de Hoepel is aangesloten. Het is ook mogelijk een klacht rechtstreeks in te dienen bij de klachtencommissie, echter het verdient de voorkeur de klacht eerst intern kenbaar te maken en de Hoepel de gelegenheid te geven deze op te lossen. De klachtencommissie heeft de volgende contactgegevens:

De Geschillencommissie
Postbus 90600
2509 LP Den Haag
Tel. 070-3105310
Website: www.geschillencommissie.nl

De Hoepel beschikt over een gedetailleerde klachtenprocedure. Deze is per mail op te vragen bij het management.

2.8 Plaatsingsprocedure

Deze paragraaf beschrijft de stappen vanaf het aanvragen van een rondleiding tot en met de wendagen van het kind.

2.8.1 Rondleiding

De plaatsingsprocedure start met ouders die opvang voor de kinderen zoeken. Bij interesse in kinderdagverblijf de Hoepel kunnen zij vrijblijvend een kennismakingsgesprek en een rondleiding aanvragen. Tijdens deze afspraak wordt de visie en werkwijze van de Hoepel door de vestigingsmanager aan de ouders uitgelegd, worden alle vragen van beide kanten besproken en krijgen de ouders een rondleiding op de groepen. Op deze manier ervaren de ouders de sfeer in het kinderdagverblijf en kunnen zij beoordelen of dit bij hun past.

2.8.2 Inschrijfformulier en plaatsingsovereenkomst

Na een positieve kennismaking en rondleiding, kan de ouder tot definitieve plaatsing van hun kind overgaan. Het inschrijfformulier wordt op de website ingevuld en alle informatie komt digitaal beschikbaar binnen de Hoepel - <http://www.dehoepel.nl/inschrijven-kdv>. Na ontvangst van een correct ingevuld formulier en de controle of aan de

wensen van opvang kan worden voldaan, wordt de plaatsingsovereenkomst opgemaakt en ter ondertekening aangeboden aan de ouder.

Na ontvangst van een getekende plaatsingsovereenkomst door de Hoepel is de plaatsing definitief. De ouder vraagt zelf tegemoetkoming kinderopvang aan bij de belastingdienst. In Bitcare, het administratiesysteem van de Hoepel, wordt het kind profiel aangemaakt met hierin de kind- en oudergegevens.

2.8.3 Intakegesprek

Voor de start van de opvang vindt er nog een intakegesprek plaats. Dit is een gesprek tussen de vestigingsmanager en de ouders. Alle relevante informatie over het kind, zoals voeding bijzonderheden en schema's, mogelijke allergieën, slaapschema, vaccinaties, ziektes, gedrag en gewoontes, worden uitgewisseld en vastgelegd in het intakeformulier. Het intakeformulier wordt geplaatst in Bitcare, bij het profiel van het kind. Tevens worden andere relevante zaken van de opvang besproken; bijvoorbeeld wat moeten de ouders meenemen van huis. Bij de Hoepel is de natuur beleving erg belangrijk en de juiste kleding bij diverse weersomstandigheden is hier essentieel. Dit wordt uitgebreid besproken tijdens het intakegesprek. Ook staat dit beschreven in het starterspakket dat de ouders mee naar huis krijgen.

2.8.4 Wennen

Vooraf bij jonge kinderen is wennen aan een nieuwe situatie erg belangrijk. Het vormt de basis voor vertrouwen en verdere ontwikkeling en ontplooiing. Voordat het kind op de Hoepel start, organiseren we twee wennmomenten. Deze worden in het intakegesprek met de ouders besproken en ingepland. Wanneer het kind komt wennen krijgt het extra aandacht. Het kind wordt aan de andere kinderen voorgesteld. Baby's blijven veel op de schoot van de leidster zodat de baby en andere kinderen uit de groep aan elkaar kunnen wennen. Peuters gaan zelf vaak op ontdekkingsreis. De leidsters houden de kinderen hierbij goed in de gaten. Bij peuters duurt de wenperiode vaak iets langer dan bij baby's. Na de wenochtend of middag, wordt de dag met de ouders en de leidster geëvalueerd. Het wennen kan per kind verschillen; dit observeren we goed en sluiten aan bij de behoefte van het kind. Het kind moet zich eerst veilig voelen op de Hoepel voordat het kan gaan ontdekken en ontwikkelen. Voor de leidster is het creëren van een veilige omgeving voor de kinderen de hoogste prioriteit.

2.8.5 Afscheid nemen

Bij kinderen die het moeilijk vinden om afscheid te nemen worden de ouders geadviseerd het afscheid nemen zo kort mogelijk te houden. Samen met de leidster wordt de ouder uitgezwaaid. Extra aandacht van leidsters of het aanbieden van een activiteit zorgt er vaak voor dat het verdriet snel over is. De ouder kan altijd telefonisch contact opnemen om te informeren hoe het met hun kind(eren) gaat.

2.8.6 Kinderen met een rugzak

Voor de Hoepel is ieder kind uniek en mag ieder kind er zijn. Van belang is dat tijdens het intakegesprek openhartig over het kind wordt gesproken en dat we eerlijk met elkaar kunnen bepalen of de Hoepel in staat is om het kind goed op te vangen. We zijn bereid kleine aanpassingen aan de ruimte te doen, om specialistische

begeleiding in te schakelen (georganiseerd vanuit ouders en instanties) en om leidsters extra te trainen. Als we de veiligheid en het welbevinden van het kind en de groep kunnen garanderen, zijn alle kinderen welkom op de Hoepel.

Indien er bijzonderheden van het kind worden gesignaleerd worden deze besproken met de vestigingsmanager, mentor en ouders. Zo nodig worden ouders doorverwezen naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

2.8.7 Ziek kind & medicijn gebruik

Als een kind ziek is kan het niet zomaar naar het kinderdagverblijf worden gebracht. De leidster kan het kind niet de extra aandacht geven die het nodig heeft. Mocht een kind ziek worden op het kinderdagverblijf dan wordt de lichaamstemperatuur gemeten en wordt het kind extra in de gaten gehouden. Een ziek kind is een kind dat zich zichtbaar niet lekker voelt, over pijn klaagt, een herkenbare ziekte heeft en/of meer dan 39 graden koorts heeft. De leidster neemt telefonisch contact met de ouder op, met het verzoek het kind zo spoedig mogelijk op te halen. Verdere richtlijnen over zieke kinderen zijn te vinden op onze website onder ouder en in het starterspakket.

2.8.8 Incidentele opvang

In overleg en tegen vergoeding kan incidenteel extra opvang aangevraagd worden. De ouder kan dit aanvragen via Bitcare, of via info@dehoepel.nl. Als de groepssamenstelling het toelaat wordt het extra dagdeel in de planning opgenomen. De ouder krijgt een melding of e-mail ter bevestiging. Na overleg en goedkeuring van de ouder kan het kind eventueel in een andere groep dan de stamgroep opgevangen worden.

2.9 Mentorschap en communicatie met ouders

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor van het kind is werkzaam op de groep van het kind. Wanneer een nieuw kind op de groep komt, wordt onderling binnen het team afgestemd wie de mentor wordt. Bij het wemmoment wordt de ouder hierover geïnformeerd. De mentor is het aanspreekpunt, volgt het kind in zijn ontwikkeling en koppelt dit terug tijdens de overdracht met de ouder. Daarnaast is de mentor altijd op de hoogte van het welbevinden van desbetreffende kind. De mentor voert observaties van de totale ontwikkeling en het welbevinden uit, schrijft daar een rapportage over en bespreekt deze met de ouders.

De mentor zal eventuele vragen over ontwikkeling, gedrag of het welbevinden van het kind op tijd met de ouder bespreken. Deze signaalfunctie is belangrijk om indien nodig in samenspraak met de pedagogisch coach de deskundigheid van andere professionals in te schakelen. Als er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van het kind, of problemen worden gesignaleerd behoort doorverwijzing tot de mogelijkheden. Tevens stemt de mentor met de ouders af hoe aan de wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. Op deze manier kan er aangesloten worden bij de individuele behoefte van het kind.

De mentor van het kind is inzichtelijk voor ouders in Bitcare. In het profiel van het kind staat bij 'Relaties' de mentor van het kind weergegeven. Indien een leidster langdurig uitvalt worden ouders van de betreffende groep daarvan op de hoogte gebracht en wordt benoemd wie het vervangende mentorschap voor haar rekening neemt.

2.9.1 Jaarlijkse oudergesprek

Jaarlijks vindt met de mentor en de ouders een oudergesprek plaats rond de verjaardag van het kind. Na het oudergesprek wordt de rapportage opgeslagen in Bitcare en hier is deze beschikbaar voor de ouders, door de rapportage te downloaden. We hanteren de regel dat kinderen minimaal 6 maanden op de Hoepel moeten zitten bij het schrijven van een rapport en het plannen van een oudergesprek. Dient deze situatie zich aan, waardoor er geen oudergesprek gepland wordt en er geen rapport wordt geschreven, dan wordt dit goed gecommuniceerd door de mentor aan de ouder.

Bij de leeftijd van 3 jaar wordt er geen rapport geschreven. Wel worden ouders bij de leeftijd van 3 jaar uitgenodigd voor een oudergesprek. Als voorbereiding voor het gesprek zal de mentor wel de gebruikelijke observatiemethode gebruiken. De ingevulde mindmap vormt een basis voor het gesprek. Wanneer het kind 4 jaar wordt, zal door de mentor een overdrachtsrapportage worden geschreven en vindt het laatste gesprek plaats.

Binnen de Hoepel gebruiken we als observatie de methodiek 'Werken aan welbevinden' voor de jaarobservatie en de overdrachtsrapportage. De 'Observatielijst Welbevinden in Situaties (WiS)' is het uitgangspunt. De manier van observeren en rapporteren is hierbij aangepast, waarbij duidelijk de ontwikkelingsgebieden terugkomen in het rapport en wordt beschreven hoe de ontwikkeling van het kind wordt gestimuleerd.

Wij hanteren onze eigen templates en niet de 'Observatielijst Welbevinden in Situaties'. De ontwikkelingsgebieden die beschreven worden in het rapport zijn:

- Taalontwikkeling;
- Sociale-/emotionele ontwikkeling;
- Lichamelijke/motorische ontwikkeling;
- Zintuiglijke ontwikkeling.

Met bijzonderheden van welke aard dan ook organiseren we direct oudergesprekken zodat we situaties helder kunnen bespreken en kunnen bepalen wat de vervolgstappen zijn. Er wordt niet gewacht tot het jaarlijkse oudergesprek.

2.9.2 Evaluatiegesprek

Naast de jaarlijkse gesprekken kan indien nodig met ouders een evaluatiegesprek worden gepland. Het evaluatiegesprek kan gaan om de eerste periode van het kind bij de Hoepel of om bijzonderheden tijdens de opvang bij de Hoepel te evalueren. Het initiatief om te evalueren kan komen vanuit de pedagogisch coach, de ouders of de leidsters.

Wanneer er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van een kind of wanneer problemen worden gesignaleerd zal de pedagogisch coach de ouders uitnodigen voor een gesprek. De vervolgstappen zullen worden besproken,

waarbij eventuele doorverwijzing tot de mogelijkheden behoort. Mocht doorverwijzing van toepassing zijn, dan zal de pedagogisch coach begeleiden in de vervolgstappen.

2.9.3 Doorgaande ontwikkeling lijn

De rapportage is ook de basis voor de overgang naar de volgende groep. Naast de rapportage geeft de huidige mentor een warme, mondelinge overdracht aan de nieuwe mentor van het kind. Binnen kinderdagverblijf de Hoepel vormen de observaties, rapportages, oudergesprekken, evaluatiegesprekken en werkoverleggen de doorgaande ontwikkelingslijn van het kind.

Tijdens het werkoverleg per groep worden alle nieuwe kinderen besproken. Daarnaast wordt specifiek ingegaan op de individuele kinderen en de groepssamenstelling. Onder begeleiding van de pedagogisch coach, met de bagage vanuit het bewust natuurlijk opvoeden, wordt steeds de beste aanpak en sfeer bepaald voor het individuele kind in de betreffende groepssamenstelling. Hierdoor wordt de doorgaande ontwikkeling van het kind continu gevolgd. Wanneer er bijzonderheden in het werkoverleg zijn besproken wordt dit gecommuniceerd met de ouders van het kind. De mentor heeft altijd de regie voor wat betreft afspraken die gemaakt worden m.b.t. ontwikkeling en welbevinden van het kind en is verantwoordelijk voor de correcte verslaglegging.

2.9.4 Overdracht basisschool en BSO

Tijdens het eindgesprek komt ook de overdracht naar de basisschool en/of BSO aan bod. Een goede overdracht van het kind naar de basisschool is belangrijk. Zo kan het kind een goede start maken. Voor de laatste dag bij de Hoepel en voor de overgang naar de basisschool is de overdrachtsrapportage klaar en heeft het eindgesprek met ouders plaatsgevonden. De ouders kunnen er zelf voor kiezen om de overdrachtsrapportage te delen met de basisschool en/of de BSO. Zij worden hierin gestimuleerd door de mentor.

Wanneer het kind doorstroomd van het kinderdagverblijf naar BSO de Hoepel blijven de rapportages in het dossier van het kind. De BSO-leiding leest de rapportages in Bitcare als voorbereiding, wanneer het kind de BSO gaat bezoeken.

De Hoepel biedt ouders de mogelijkheid om een overdracht te verzorgen naar de basisschool of de BSO wanneer er een zorgvraag speelt. Ouders worden gevraagd een formulier te ondertekenen voor toestemming van het overdragen van relevante gegevens van het kind.

3 Pedagogische visie en uitgangspunten

3.1 Visie algemeen

De ontwikkeling van het kind verloopt door een voortdurende interactie tussen volwassenen, kind en de omgeving, waarbij het kind zelf een actieve inbreng heeft. Aanvankelijk brengt het kind zijn aangeboren eigenschappen (constitutie, temperament) mee en de volwassene zijn of haar aangeboren eigenschappen plus de levenservaring tot nu toe. Niet alleen het samenspel tussen ouder en kind, maar ook de leefsituatie waarin beiden zich bevinden speelt een rol.

Aandacht, hulp, begeleiding en liefde zijn nodig om het kind lichamelijk weerbaar en geestelijk zelfstandig te laten worden. Ieder kind moet in het ontwikkelen van zijn mogelijkheden en talenten worden begeleid en ondersteund. Daarbij moet rekening worden gehouden met de eigenheid van elk kind. In elke ontwikkelingsfase heeft het kind recht op respect voor wat het is en al kan. Een veilige gehechtheid is daarbij de basis voor zelfstandigheid en onafhankelijkheid. Een goed voorbeeld en duidelijkheid in spreken en handelen is belangrijk voor de ontwikkeling van de eigen persoonlijkheid. Het basisvertrouwen is nodig om het kind zich veilig te laten voelen zodat het onbevangen de wereld kan gaan ontdekken.

3.2 Visie van de Hoepel

Elk kind is uniek in aanleg en aard. Ieder kind ontwikkelt zich op eigen wijze en in eigen tempo. De Hoepel streeft naar het creëren van een situatie waarin het kind zich optimaal kan ontplooiën en ontwikkelen in een omgeving die stimuleert. Hierbij spelen veiligheid, gezelligheid, grenzen zoeken en stellen, regels en geborgenheid een grote rol.

De bovenstaande visie en de algemene visie is eigenlijk vanzelfsprekend voor iedere kinderopvang. Het verschil zit in de omgeving die de Hoepel creëert en de visie die achter deze omgeving zit, zodat kinderen werkelijk optimaal in staat worden gesteld om zich te ontplooiën en te ontwikkelen.

Zoals in de algemene doelstelling van de Hoepel beschreven:

De Hoepel wil kinderen vertrouwd maken met de natuur. De natuur is het begin van alles; voor lichaam en geest een onuitputtelijke bron van energie. Zij stelt nooit teleur, maar geeft rust, veerkracht en inspiratie. Daarom geen betere start dan een groene start!

De mooie bostuin met zijn fruitbomen biedt hiertoe veel mogelijkheden. Voor de ontwikkeling van kinderen is buiten zijn en spelen in een natuurlijke omgeving essentieel. Zo ontwikkelen kinderen in de natuur gevarieerder speelgedrag. Door buiten spelen verbetert bovendien de concentratie en worden kinderen gezonder, creatiever en weerbaarder.

Bij de Hoepel ervaren de kinderen de 4 elementen (water, aarde, lucht en vuur) zowel binnen als buiten. Door regelmatig buiten te zijn, in onze ontdektuin, scherpen de kinderen hun zintuigen en leren ze hun mogelijkheden en grenzen kennen. Zij ervaren de weersveranderingen en kunnen zich verwonderen over wat groeit en bloeit. We ervaren de seizoenen bewust en laten we dat terugkomen in onze activiteiten en seizoentafel. We zijn zoveel mogelijk buiten met alle weertypen. Als het weer het toelaat eten we buiten met de kinderen en/of openen of sluiten de dag buiten af.

De buitenbedjes zijn ideaal om nog meer buiten te zijn. Het slapen in de buitenlucht heeft een positief effect op de gezondheid van de kinderen, voor de opname van vitamine D, een betere weerstand en frisse lucht voor de longen. Buiten slapen de kinderen vaak rustiger en daardoor langer. Tijdens het intake gesprek wordt het buiten slapen met de ouders besproken.

Vanaf maart zaaien we in onze plantenbak groente en kruiden. We verzorgen de planten, fruitbomen en struiken samen met de kinderen. In het najaar oogsten we wat de tuin ons brengt. We bakken regelmatig brood en koekjes met de kinderen of maken soep met elkaar. We betrekken de kinderen zoveel mogelijk bij het scheiden van het afval.

In het intakegesprek worden ouders op de hoogte gebracht van deze manier van werken. We leggen uit wat de meerwaarde is van zoveel mogelijk buiten spelen en van het ervaren van de natuur. Ook geven we aan waarom dit belangrijk is voor de ontwikkeling van hun kind. We bespreken met de ouders of ze wat betreft de kleding rekening willen houden met elk weertype.

We beogen hiermee dat kinderen spelenderwijs hun natuurlijke omgeving gaan waarderen als bron van leven en, waarschijnlijk veel later, als het grotere geheel waarvan zijzelf deel uitmaken.

De basis voor opvoeden is het creëren van een goede sfeer, vertrouwen, geborgenheid, aangeven van grenzen en veiligheid. De leidsters hebben de taak de nieuwsgierigheid van het kind zowel binnen als buiten te stimuleren en eventueel bij te sturen op zijn ontdekkingsreis.

3.3 Doel

Ons pedagogisch doel is dat de kinderen zich ontwikkelen tot zelfstandige stabiele mensen. Mensen die positief in het leven staan, zich bewust zijn van de omgeving en natuur waarin zij leven en zich bewust zijn van hun eigen talenten. Het is belangrijk dat kinderen leren om zelfstandig te denken en te handelen, zodat zij hun eigen keuzes kunnen maken. Met deze basisvaardigheden kunnen zij later hun eigen plek vinden in de maatschappij.

3.4 Uitgangspunten

Het pedagogisch handelen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Elk kind heeft recht op individuele aandacht binnen een groep;
- De omgeving van het kind moet een veilige en vertrouwde basis zijn om zich verder te ontwikkelen;
- Elk kind heeft behoefte aan duidelijkheid en structuur;
- Er wordt naar het kind geluisterd en ingespeeld op de behoefte van het kind;
- Aan het kind worden keuzemogelijkheden in een veilig kader aangeboden.

3.5 Methodiek

De Hoepel heeft zich bij het vaststellen van visie en doelen niet laten leiden door één pedagoog, maar gezocht naar pedagogen van wie de uitgangspunten het beste aansluiten bij onze organisatie. Dit zijn de pedagoog Elly Singer, orthopedagoog Louise Berkhout, pedagoog Celestin Freinet, psycholoog Thomas Gordon en de pedagogische benadering van Reggio Emilia. De onderstaand genoemde thema's zijn thema's uit hun theorieën die wij hanteren in onze dagelijkse werkzaamheden.

3.5.1 Elly Singer

Elly Singer is een Nederlandse pedagoog en ontwikkelingspsycholoog. Zij doet al 40 jaar onderzoek binnen de kinderopvang en is medeauteur van het Pedagogisch kader voor de kinderopvang. Ze heeft onder meer onderzoek gedaan naar kinderen in een groep. Hieruit is gebleken dat kinderen binnen de Nederlandse kinderopvang veel onrustiger zijn op de groep dan kinderen op sommige buitenlandse kinderopvang. Nederlandse kinderen "fladderen" meer en hebben een kortere concentratie. In het onderzoek kwam naar voren dat leidsters binnen de Nederlandse kinderopvang meer heen en weer lopen tussen de kinderen en hierdoor zelf de onrust veroorzaken.

Elly Singer benadrukt het belang van geconcentreerd spel en spelbetrokkenheid. Om een omgeving te creëren voor een kind om de spelbetrokkenheid te verhogen heeft Elly Singer de methodiek 'Singeren' ontwikkeld.

Wat is geconcentreerd spel / spelbetrokkenheid?

Geconcentreerd spel is van belang voor een optimale ontwikkeling. De hersenen van een kind zijn in ontwikkeling en geconcentreerd spel is een belangrijke basis voor het ontwikkelen van de hersenen. Kinderen doen dit door spel te herhalen, te herhalen en nog eens te herhalen en van het ene spel komt het andere spel. Dit is de weg die een kind gaat in zijn ontwikkeling.

Daarvoor is het van groot belang dat wij het kind de gelegenheid geven om te kunnen spelen. De eigen ontdekking en ervaring die het kind zelf opdoet beklijft beter dan wanneer wij hier de leiding in nemen.

Wat is 'Singeren':

Op de Hoepel 'Singeren' wij volgens de methode van Elly Singer. Elly Singer heeft het begrip 'Singeren' ontwikkeld en dit betekent: een leidster bevindt zich op een vaste plek in de groep.

Doormiddel van 'Singeren' creëert de leidster geborgenheid en emotionele veiligheid waardoor een kind zich veilig voelt en zich gaat ontwikkelen. Spelen is een manier van ervaring opdoen.

Een kind herhaalt alles tot hij het kan en dan maakt hij weer een volgende stap. Als wij het kind de ruimte geven om te spelen en de mogelijkheden om hierin te variëren, zit in het spel alles wat ze nodig hebben om alle ontwikkelgebieden te ontwikkelen. Een leidster die op een vaste plek zit in de tuin of op de groep, is voor een kind altijd te vinden. Een ingetogen of onzeker kind gaat om de stoel van de leidster heen spelen en langzaam gaat hij telkens een beetje verder. Een wat drukker kind die eerder geneigd is om over grenzen heen te gaan weet dat de leidster hem ziet en dan voelt hij dat de leidster zijn 'hekje' is. Op deze manier ervaart hij de grens en wordt hij zich daar bewust van zonder dat de leidster hem hoeft te corrigeren. Mocht hij toch over een grens gaan kan sneller worden ingegrepen, zodat de veiligheid van de anderen kinderen gewaarborgd wordt.

Elly Singer heeft veel onderzoek gedaan naar de spelbetrokkenheid in de kinderopvang in binnen- en buitenland. De spelbetrokkenheid in Nederland was erg laag t.o.v. bijvoorbeeld Engeland. Een kind kwam soms maar tot 2 minuten geconcentreerd spel. De oorzaak bleek te liggen in het feit dat de groepsleiding continu druk zijn met de organisatie van de groep. Dus letterlijk veel heen en weer lopen. Waardoor de kinderen uit hun spel raken, omdat ze telkens moeten opkijken waar de groepsleidster heen gaat en er dan het liefst achteraan gaan om in de nabijheid van de groepsleidster te kunnen spelen.

Het 'Singeren' kun je begeleiden met 3 begeleidingsstijlen o.a. rustig betrokken en nabij, meespelen, leiding nemen en reguleren. Na onderzoek blijkt dat 'nabij zijn' de grootste spelbetrokkenheid oplevert. De nabijheid en dat de leidster er gewoon is geeft vertrouwen. Het vertrouwen wat een kind vanzelfsprekend in zijn ouders heeft, kunnen wij d.m.v. 'Singeren' creëren en het welbevinden van een kind waarborgen. Voor een leidster is dat schakelen. We hebben geleerd dat hard werken goed is en stil zitten daar in tegen voor 'luie' mensen is. Door 'Singeren' werken we hard aan de veiligheid van het kind.

Het is wel belangrijk dat de leidster deze manier van werken van binnen uit ervaart, want een kind voelt nog meer wat je niet zegt dan wat je uitdraagt. In het 'Singeren' zal de leidster ervaring opdoen en zal zij steeds meer gaan waarnemen wat een kind nodig heeft.

Bron: www.speelsleren.nl, www.ellysinger.nl

3.5.2 Louise Berkhout

Louise Berkhout studeerde orthopedagogiek aan de Universiteit van Amsterdam, zij voerde haar onderzoek uit bij de afdeling spraak-taalpathologie, van het Universitair Medisch Centrum Groningen in het kader van onderzoek naar de verscholing van het kinderleven. Louise Berkhout werkt bij de Hogeschool Leiden als docent psychologie en pathologie binnen het cluster zorg. Zij deed onderzoek naar het vrije spel van 4-6 jarigen op de basisschool. Haar conclusies zijn grotendeels ook van toepassing op de kinderopvang.

Laat kinderen meer vrij spelen!

Het advies van Louise Berkhout is om kinderen minstens een paar uur per dag vrij te laten spelen.

Taal en rekenen zijn al speerpunten in het onderwijs in groep 1 en 2 geworden, en Louise Berkhout constateert een afnemende kennis over het belang van spelen. Fantasiespel is het oefenen met sociale vaardigheden en is positief voor het verwerken van life-events.

Kenmerken van spel

- Het is plezierig en vreugdevol;
- Spel kent geen doelen;
- Is spontaan;
- Wordt bepaald door de deelnemers;
- Is niet letterlijk (kan doen-alsof kenmerken bevatten);
- Heeft een eigen realiteit;
- Is vrij van regels van buitenaf;
- Roept actieve betrokkenheid op.

Ruimte nodig

Dat jongens vaker beweeglijk spel kiezen dan meisjes, roept een belangrijke vraag op. Als jongens voorkeur hebben voor beweeglijk spel, wordt daar vaak te weinig aan tegemoet gekomen. Motorisch spel vereist ruimte, zowel binnen als buiten en enige tolerantie van volwassenen met betrekking tot beweging en lawaai.

Bron: www.wij-leren.nl

3.5.3 Celestin Freinet

Celestin Freinet, een Frans onderwijs pedagoog, ging er vanuit dat kinderen midden in het leven staan, dat zij op hun eigen niveau deel uit maken van de maatschappij. In Nederland bestaat sinds een aantal jaren de Freinetbeweging die de theorie van Freinet levend houdt en verder heeft uitgewerkt voor onder andere de kinderopvang. Centrale thema's: contact met het maatschappelijk leven en zelfstandigheid.

Algemeen

Freinet ontdekte dat kinderen niet geboeid worden door theoretische lessen. Hun interesse kwam pas tot leven door uit te gaan van interesse in de omgeving, van hun eigen ervaringen vooral door naar buiten te gaan.

Zijn methode is er op gebaseerd de ervaringen van buiten het kinderdagverblijf naar binnen te halen. Het hier en nu is een belangrijk uitgangspunt voor het samen leren en ontdekken. De nadruk ligt op het stimuleren van de zelfstandigheid en leren verantwoordelijkheid te dragen. De kinderen hebben recht op de "grotmensenwereld" en worden serieus genomen. Onder toezicht en met behulp van de leidster lossen de kinderen zelf hun problemen op en leren met hun gevoelens om te gaan door hun belevingen te uiten. Ze leren elkaar te accepteren zoals ze zijn.

Inrichting ruimte

De ruimtes zijn ingedeeld in themahoeken. Bijvoorbeeld een keukentje en bouwhoek. Kinderen maken hier dingen met elkaar en voor de groep. Belangrijk is dat kinderen leren om met plezier met de werkelijkheid om te gaan. Het is niet goed als ze zich opsluiten in hun eigen fantasiewereldje. Door hen te betrekken bij de inrichting van de hoeken wordt dit gestimuleerd. Er wordt in deze hoeken gebruik gemaakt van materialen die in het dagelijkse leven ook worden gebruikt.

Communicatie

Communicatie speelt een belangrijke rol, zowel tussen kinderen onderling als met de leidsters en ouders. In een dossier wordt bijgehouden wat de kinderen beleven en doen en de veranderingen worden genoteerd. De bedoeling daarvan is dat de belevenissen ook terug gehaald kunnen worden. De kern van de visie van Freinet is dat je kinderen serieus moet nemen en aanvaarden zoals ze zijn. Als volwassenen moet jij je kunnen inleven in de kinderen en ze vooral vrij laten in het ontdekken van de wereld om hen heen.

Pedagogische uitgangspunten

- Kind en volwassenen zijn gelijk van aard. Groter zijn betekent niet noodzakelijk superieur zijn;
- Autoritaire bevelen wekken weerstand op, niemand werkt graag onder bevel;

- Zelfgekozen bezigheden geven meer voldoening;
- Overbevolkte groepen zijn altijd pedagogisch fout;
- Ieder kind heeft recht op respect, dat wil zeggen dat het serieus wordt genomen en dat het kan rekenen op begrip en verdraagzaamheid;
- Om zich te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt en weet dat de leidster beschikbaar is wanneer het kind haar nodig heeft;
- Een kind neemt gedrag van volwassenen over, de leidster is met haar gedrag een voortdurend voorbeeld;
- Op kinderdagverblijf de Hoepel wordt in het oog gehouden dat ieder kind de individuele aandacht en zorg krijgt die het nodig heeft, waarbij het belang van de groep als geheel niet uit het oog verloren wordt. Het individu mag niet lijden onder de groep zoals ook de groep niet mag lijden onder het individu.

Bronnen: www.scholieren.com, www.freinet.nl

3.5.4 Thomas Gordon

De Amerikaan Thomas Gordon was een ontwikkelingspsycholoog die uitging van gelijkwaardigheid in relaties. Centraal in Gordon's visie staan respect en aandacht voor elkaar en ruimte voor ieders eigen karakter. De rode draad van zijn methode is de taal van acceptatie. We nemen kinderen serieus en laten ze in hun waarde, zodat we goede relaties met ze op kunnen bouwen. In die context kan een kind groeien, zich ontwikkelen en problemen leren oplossen. Het maakt dat een kind productiever en creatiever wordt en zich gelukkig zal voelen.

Thomas Gordon heeft een methode ontwikkeld waarin kinderen en volwassenen sociale discipline en zelfdiscipline wordt bijgebracht zonder gebruik te maken van ouderwets machtsvertoon zoals het systeem van straffen en belonen. De essentie van Gordons opvoedingsmethode is: kijk naar kinderen, luister naar wat ze te vertellen hebben en neem hen serieus. De Gordonmethode leert mensen compromissen te sluiten, oplossingen te vinden waardoor niet de een of ander gelijk, of zijn zin krijgt.

Er zijn drie kernbegrippen:

- Actief luisteren - wat speelt er bij een kind;
- Ik-boodschappen - bijv. ik vind het vervelend dat je zoveel lawaai maakt;
- De overlegmethode - hoe lossen we samen dit probleem op.

Actief luisteren

- Opvoeder moet heel goed luisteren naar wat een kind wil vertellen, verbaal en of non-verbaal. Deze methode werkt ook bij baby's, ook al kunnen die nog niet verbaal communiceren;
- Leer te luisteren, zodat kinderen met je willen praten;
- Toon fatsoen en respect voor een kind.

Ik-boodschappen geven

- Ik-boodschap overbrengen waarin de opvoeder zichzelf centraal stelt – bijv. ik vind het vervelend dat je zoveel lawaai maakt;

- Het kind moet als een volwaardig mens behandeld worden en mag je van een kind verwachten dat het de opvoeder respecteert.

Overlegmethode

- In plaats van de werkelijkheid van waarden en normen op te leggen aan het kind, moet de opvoeder op de eerste plaats communiceren – tweerichtingsverkeer;
- Machtstrijd (onbewust) tussen opvoeder en kind onderkennen en vermijden, zodat er een win-win situatie ontstaat waar opvoeder en kind beter van worden;
- Opvoeder en kind beschikken beide over machtsmiddelen. Die van het kind - huilen, zeuren, het schuldig voelen van ouders bespelen, ziek worden, bedplassen, etc. - zijn vaak niet minder spectaculair dan die waarover opvoeders beschikken - later zal je mij dankbaar zijn, tegen wie spreek jij, etc. De machtstrijd moet vermeden worden door middel van actief luisteren;
- Onaanvaardbaar gedrag veranderen door de omgeving te veranderen.

Bronnen: www.hoppas.nl, "een andere kijk op kinderen"

3.5.5 Reggio Emilia

Reggio Emilia is een pedagogische benadering van kinderen tot een jaar of 6, ontwikkeld in de Italiaanse stad Reggio Emilia. De benadering wordt nog steeds verder ontwikkeld door kinderen, ouders, begeleiders, pedagogen, kunstenaars, burgers en politici van de stad. In deze pedagogiek gaat de begeleider uit van wat kinderen kunnen, niet van wat kinderen niet kunnen.

Drie belangrijke uitgangspunten zijn:

- De ruimte, deze is licht, verbindt binnen en buiten en moet de kinderen uitdagen tot ontdekken, onderzoeken en experimenteren. Leerkrachten en leidsters worden bij de bouw en inrichting bijgestaan door architecten en pedagogen;
- Het materiaal: dit moet kinderen inspireren om hun ontdekkingen en ideeën vorm te geven;
- Kijken en luisteren: leerkrachten en leidsters zijn gericht op de ontwikkeling van de eigen identiteit, zelfstandigheid en creatieve vaardigheden van het kind.

De theorie: 100 talen

Communiceren is van wezenlijk belang voor kinderen. Jonge kinderen kunnen dit nog niet door taal, maar wel op veel andere manieren: door brabbelen, zingen, ergens heen kruipen, tekenen en kleien. Kinderen zijn voor elkaar de eerste pedagoog. Door hun onderlinge verschillen kunnen ze elkaar verrijken. Door samen te zingen, praten en boekjes lezen verrek je voor kinderen de wereld van het communiceren.

In de kinderopvang horen inspirerende materialen waarmee kinderen zich creatief kunnen uitdrukken. Niet veel kant- en klaar speelgoed, maar wel dagelijkse gebruiksvoorwerpen en kosteloos materiaal: losse stukken hout, lappen, touw, kokers en dergelijke. Leidsters kunnen kinderen helpen met behulp van dit materiaal hun ideeën creatief vorm te geven.

Het idee: kijken en luisteren

De opvang moet aansluiten bij de ontwikkeling en ideeën van kinderen. Leidsters kijken hoe kinderen leren, en passen hun manier van werken daarop aan. Ze spelen in op wat kinderen beleven en doen en nemen hen serieus. Door observeren en luisteren, komen de leidsters erachter wat kinderen bezighoudt. Ze spelen actief mee en leggen veel vast in de vorm van foto's en video's.

In de kinderopvang luisteren en observeren de leidsters heel goed. Zo kunnen ze onderzoeken wat kinderen beleven en waar ze mee bezig zijn.

Dat leggen de leidsters vast met foto's en video's, geluidsopname, teksten en door kinderen gemaakt werk. Door goed naar hen te luisteren en op te schrijven met welke onderwerpen de kinderen bezig zijn, kom je op nieuwe activiteiten of een nieuwe inrichting van de ruimtes. Fotograferen is ook belangrijk om ouders te laten zien waar hun kinderen mee bezig zijn.

Het idee: bevorderen zelfstandigheid

Kindercentra moeten een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de eigen identiteit van kinderen, van hun zelfstandigheid en hun creatieve vaardigheden.

In Reggio werken leidsters of kunstenaars met kinderen van gelijke leeftijd een deel van de dag in kleine groepjes. Zo kun je langere tijd aan een project werken. Jij bepaald niet wat ze gaan maken, maar je kunt ze wel helpen met de praktische uitwerking van hun ideeën omdat je meer materiaalkennis hebt. Door kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen, stimuleer je hun zelfstandigheid.

De theorie: de ruimte

De ruimte wordt gebruikt als extra leidster. Een goede indeling van de ruimte draagt bij aan de pedagogische aanpak. In de kinderopvang bleek dat kinderen veel rustiger en geconcentreerder bezig zijn als verschillende ruimtes een functie hebben. Zoals een hoek met verkleedkleden, een keukentje of autohoek en een plek waar kinderen flink kunnen bewegen. Kinderen kiezen in overleg met de leidster waar ze gaan spelen.

Bron: www.pedagogiekontwikkeling.nl, www.nji.nl

3.6 Uitwerking pedagogische doelen

De uitwerking lichten we toe aan de hand van vier opvoedingsdoelen en vijf ontwikkelingsgebieden.

3.6.1 Opvoedingsdoelen

Kinderdagverblijf de Hoepel ziet het als haar taak om een opvoedingssituatie te creëren, waarin aan ieder kind verantwoorde kinderopvang geboden wordt en een kind zich maximaal kan ontwikkelen en ontplooien. De Hoepel wil dit bereiken door op het kinderdagverblijf in elke groep een opvoedingsklimaat te scheppen waarin goede verzorging, hygiëne en veiligheid belangrijk zijn en waar de leidsters warme persoonlijke aandacht aan de kinderen schenken. Voor de pedagogische onderbouwing van het begrip 'verantwoorde kinderopvang' is vanuit de Wet kinderopvang gekozen voor vier opvoedingsdoelen (ook wel competenties genoemd) zoals professor J.M.A. Riksen-Walraven deze heeft geformuleerd. Prof Riksen Walraven onderscheidt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar een viertal opvoedingsdoelen:

1. Emotionele veiligheid;
2. Ontwikkelen van persoonlijke competenties;
3. Ontwikkelen van sociale competenties;
4. Overdracht normen en waarden.

3.6.1.1 Emotionele veiligheid:

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van kinderopvang. Een kind dat zich niet veilig voelt in een omgeving, is niet in staat om indrukken en ervaringen op te nemen.

Er zijn drie bronnen van veiligheid te onderscheiden; vaste en sensitieve leidsters, de aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes en de inrichting van de omgeving. Fysieke veiligheid is beschreven in hoofdstuk 2 organisatie.

De Hoepel schept emotionele veiligheid door:

Vertrouwen hebben in de leidsters is van essentieel belang voor het gevoel van veiligheid voor kinderen. De leidsters doen dit doormiddel van:

- dat wat je belooft nakomen;
- eerlijk zijn;
- vast op de groep staan;
- structuur bieden;
- individuele aandacht geven;
- het creëren van een omgeving waar initiatief nemen wordt gestimuleerd en waar fouten maken mag;
- samen met de ouders kijken wat voor het individuele kind belangrijk is en dit toepassen.

Kinderdagverblijf de Hoepel streeft naar zoveel mogelijk vaste groepssamenstellingen.

3.6.1.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties:

Kinderen moeten de gelegenheid krijgen tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties. Met het begrip "persoonlijke competenties" wordt persoonskenmerken bedoeld, zoals: veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit, en creativiteit. Deze competenties stellen een kind in staat om allerlei typen situaties of problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende situaties en omstandigheden. Bij jonge kinderen zijn exploratie en spel de belangrijkste middelen om greep te krijgen op hun omgeving. Exploratie en spel kunnen worden bevorderd door de inrichting van de ruimte en het aanbod van verschillende materialen en activiteiten. De vaardigheden van de leidsters spelen hierin ook een belangrijke rol. Zij stimuleren de kinderen tot spelen en begeleiden hen hierin. Het contact met leeftijdsgenootjes en het samenspel bevorderen de persoonlijke competenties.

De Hoepel stimuleert persoonlijke competentie door:

- de kinderen zelf fruit te laten eten met een vorkje;
- de kinderen zelf hun brood te laten smeren en te eten met een vorkje;

- vroeg beginnen met zindelijkheidstraining;
- zelf eigen spullen (jas, schoenen) te herkennen te pakken en proberen aan te trekken;
- de kinderen zelf keuzes te laten maken;
- rekening te houden met behoefte aan slaap, aandacht, eten en beweging van de kinderen;
- kenbaar te maken trots te zijn op het kind;
- complimenten geven;
- positief gedrag benoemen;
- aanbieden van activiteiten passend bij de leeftijd.

3.6.1.3 Ontwikkelen van sociale competenties

Het begrip “sociale competenties” omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden. Zoals: zich kunnen verplaatsen in een ander, communiceren (verbaal, non- verbaal), samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale vaardigheden (groeten bij binnenkomst en bij afscheid nemen etc.). De communicatie over en weer met leeftijdsgenootjes, het deel zijn van de groep en het deelnemen van groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leefomgeving voor het opdoen en ontwikkelen van sociale competenties.

De Hoepel begeleidt de ontwikkeling van sociale competenties door:

- kinderen leren samen spelen, zingen en opruimen;
- elkaar te helpen;
- vragen of een kind iets voor een ander kind wil doen. Bijvoorbeeld jasje pakken van een jonger kind;
- te groeten bij binnenkomst en te zwaaien bij afscheid;
- rekening te houden met elkaar;
- groepsspelletjes;
- samen delen;
- op je beurt wachten;
- stimuleren om contact te maken.

3.6.1.4 Overdracht van normen en waarden

Aan kinderen wordt de gelegenheid geboden waarden, normen en de cultuur van de samenleving eigen te maken: socialisatie. Binnen het gezin komt het kind in aanraking met aspecten van de cultuur en de diversiteit van onze samenleving. De groepsomgeving in het kinderdagverblijf geeft hier een bredere invulling aan.

De Hoepel draagt de volgende waarden en normen over:

- respect voor elkaar te hebben en het goede voorbeeld te geven;
- open te zijn en verschillen te benoemen.

3.6.1.5 Tot slot

De Hoepel onderschrijft deze vier pedagogische doelen met als uiteindelijk doel:

- Een kind leren zelf naar de wereld te kijken, leren na te denken over de omgeving en zelf te komen tot eigen oplossingen voor problemen die zich in zijn omgeving voordoen;
- Een kind het gevoel geven dat het waardevol is;
- De zelfstandigheid van het kind, zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld, een kind dat verantwoordelijkheid neemt en een eigen mening heeft met respect voor elkaar en alles wat leeft.

Het belangrijkste hierin is tegemoet komen aan autonomie van de kinderen, aan relatie en competentie die eigen is aan kinderen, de (non)-verbale signalen daarvan begrijpen en daarop reageren met warme ondersteuning, de verschillen tussen de kinderen zien en waarderen dat ieder kind uniek is. Deze pedagogische houding is de motor voor een positief pedagogisch klimaat waarin bovenstaande doelen bereikt kunnen worden.

3.6.2 Ontwikkelgebieden

Kinderdagverblijf de Hoepel besteedt ook aandacht aan verschillende ontwikkelingsgebieden.

3.6.2.1 Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling gaat meestal vanzelf en spelenderwijs, mits een kind zich veilig voelt en letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgt om te bewegen. De motorische ontwikkeling wordt onderverdeeld in de grove en de fijne motoriek. De grove motoriek is de ontwikkeling van de grove spieren- van de romp, armen en benen. Het lopen, kruipen, rennen en staan vallen hieronder. De kleine bewegingen van de spieren die nodig zijn om voorwerpen beet te pakken vallen onder de fijne motoriek. Denk hierbij aan kralen rijgen, een potlood pakken, knopen open maken, beestjes en steentjes zoeken, ect.

Bij de Hoepel stimuleren we de kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen, uit te nodigen en de ruimte te geven om te ontdekken. Kinderen worden uitgenodigd door mee te helpen met de dagelijkse activiteiten, zoals de tafel dekken/afruimen, de afwas en het aan- en uittrekken van de buitenspeelkleding. Door de dagelijkse activiteiten mee te doen, wordt zowel de grove als fijne motoriek automatisch gestimuleerd.

Daarnaast worden materialen aangeboden die de motorische ontwikkeling stimuleren. In de ontdekkingstuinen van de Hoepel zijn materialen met alles wat de natuur te bieden heeft: zand, modder, takken, blaadjes, beestjes, aarde, water, boomstammen, takken, stenen, ect. Het zijn allemaal materialen/onderwerpen om mee te ontdekken en te spelen. Zo vormen de boomstammetjes een speelse manier om het evenwicht te oefenen en kinderen kunnen oneindig oefenen door over de zandbakrand te lopen. Het bakken van zandtaarten, zoeken naar blaadjes, vullen van pannen met water, zijn allemaal voorbeelden waardoor de fijne motoriek wordt gestimuleerd. Het spelen in de tuin is een stimulatie van de grove en fijne motoriek van het kind.

Bij de activiteiten staat het plezier voorop. Als een kind plezier heeft en zich veilig voelt zal hij als vanzelf zijn mogelijkheden gaan uitbreiden en onderzoeken. De activiteiten vinden zoveel als mogelijk buiten plaats, daar waar ook bewegingspellen en kringspellen worden uitgevoerd. De activiteiten worden ondersteund met liedjes. Natuurlijk zal een kind ook weleens weerstand ondervinden, maar doorzetten als hij aangemoedigd wordt.

Voor baby's is de ontwikkeling een ontdekkingsreis waarin ze leren, experimenteren, ervaren, onderzoeken en contact maken, waarbij zij de ruimte krijgen om optimaal te kunnen ontwikkelen. Een baby laten we zo min mogelijk in een wip- of kuipstoeltje zitten, omdat een baby niet kan bewegen in het stoeltje en zichzelf dus niet motorisch kan ontwikkelen. We leggen een baby daarom zoveel mogelijk op een stevige ondergrond. Buiten liggen de baby's op een deken of in de box. Het gras, het zand, de bomen, bladen en lucht geven al zoveel nieuwe ervaringen. In zijn eigen tempo mag het kind zijn 'stappen' zetten, waarmee hij vertrouwen opbouwt, met aanmoediging van de leidsters.

3.6.2.2 Taalontwikkeling

Voor de taalontwikkeling zijn binnen de Hoepel diverse voorleesboeken en prentboeken aanwezig. Voor de allerkleinsten zijn er stoffen en dikke kartonboekjes met simpele herkenbare afbeeldingen. Alle boeken worden regelmatig vernieuwd. Diverse spelletjes zoals memorie, maar ook de kringgesprekken, het spelen in de poppenhoek en het dagelijks zingen van liedjes dragen bij aan de taalontwikkeling.

3.6.2.3 Cognitieve ontwikkeling (verstandelijke ontwikkeling)

Leren doet een kind de hele dag van dagelijkse situaties en gebeurtenissen.

De Hoepel stimuleert het kind zoveel mogelijk op leeftijdsadequate wijze door onder andere veel met de kinderen te praten en ze zelf te laten vertellen tijdens de dagelijkse kringspelletjes. De leidsters bieden de kinderen veelsoortige materialen aan om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren.

3.6.2.4 Sociaal emotionele ontwikkeling

In de baby- en peuterleeftijd is aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van groot belang. Het contact en de binding met ouders, leidsters en andere kinderen speelt hierbij een belangrijke rol. In het fantasiespel kunnen emoties goed uitgebeeld worden zoals in de poppenhoek en het keukentje. Ook boekjes over bepaalde onderwerpen worden gebruikt, zoals ziek zijn en een broertje of zusje krijgen. Muziekinstrumenten spelen een rol bij het uiten van emoties.

3.6.2.5 Zintuiglijke ontwikkeling

Voelen, ruiken, luisteren, zien en proeven gaat de gehele dag door. De leidsters bieden de kinderen hierin oefening aan door ze te laten spelen met zand (buiten) water, vingerverf, klei en sop. Tijdens het eten worden de smaak- en reukontwikkeling gestimuleerd. De oog-hand coördinatie wordt bevorderd met de volgende materialen: blokken, hamertje tik, e.d. Het luisteren wordt geoefend door allerlei woordspelletjes, voorlezen, vertellen, opdrachtjes geven en gebruik van diverse muziekinstrumenten.

3.6.2.6 Creatieve ontwikkeling

Van belang is het stimuleren, het ondersteunen en het ruimte geven aan het ontwikkelen van de nieuwsgierigheid, fantasie en ontdekkingsdrang van het kind en hierbij de interesses op te wekken en vast te houden.

Spel kan de waarneming versterken en activeren. De zintuigen spelen hierbij een belangrijke rol. Door de kinderen enthousiast te maken en ze nieuwe uitdagingen en materialen aan te bieden stimuleren de leidsters de creatieve

ontwikkeling. Het kind wordt zich zo eerder bewust van bijzondere en/of nieuwe dingen die het ontdekken waard zijn.

4 Samenwerken met ouders

Oudercontact is een voorwaarde om te komen tot een goede afstemming over de opvoeding tussen de ouders en de groepsleiding. Oudercontact is ook bedoeld om ouders in staat te stellen het kind met een gerust hart over te dragen aan de leidster op de groep. De haal- en brengmomenten zijn basismomenten waarin het contact tussen de leidsters en de ouders wordt opgebouwd.

Door regelmatig contact te hebben met de ouders wil de Hoepel het volgende realiseren:

- Een wederzijdse kennismaking met de opvoedingssituatie thuis en bij de Hoepel;
- Het opbouwen van een vertrouwensrelatie;
- Ondersteuning aan ouders met opvoedingsvragen;
- De beste opvang voor elk kind dat de Hoepel bezoekt.

De Hoepel organiseert onderstaande vaste contactmomenten met de ouders:

- Intakegesprek met de vestigingsmanager voor aanvang van de opvang;
- Elk jaar, met de mentor, rondom de verjaardag van het kind een oudergesprek;
- Bij de leeftijd van 4 jaar een eindgesprek met de mentor.

Bijlage 1: Stagebeleid KDV de Hoepel

Elk jaar bieden wij de mogelijkheid aan om studenten te plaatsen van de opleiding Pedagogisch Werk, opleiding Dienstverlening of Pedagogiek. Deze leerlingen kunnen worden geplaatst voor een periode van 6 maanden of van een jaar. Met uitzondering worden er studenten geplaatst die een maatschappelijke stage bij de Hoepel willen voltooien.

Het stagebeleid is voor de stagebegeleider verder uitgewerkt in een separaat bestand – handleiding voor de begeleidster. Het document bevat exact de inhoud van het stappenplan en meer verdieping in de begeleiding.

Wat bieden wij?

Wij bieden stagiaires de mogelijkheid om een kijkje te nemen in het kinderdagverblijf. De Hoepel brengt graag liefde, zorg en aandacht voor de kinderen over op de stagiaires, zodat zij enthousiast zijn en blijven. De Hoepel wil hen inzicht geven in de visie en het handelen, gericht op de ontwikkelingsgebieden. De Hoepel biedt begeleiding aan in de omgang met kinderen en alle facetten die daarbij horen. De Hoepel begeleidt de studenten in het stellen van persoonlijke doelen en in het maken van de opdrachten.

Procedure

Het contact met de school

Het stage bureau van de scholen benadert twee keer per jaar kinderdagverblijf de Hoepel om te informeren hoeveel stagiaires er geplaatst kunnen worden en van welke opleidingen. Op het moment dat dit bekend is wijzen zij ons een aantal stagiaires toe en krijgt de Hoepel de namen door van de desbetreffende studenten. Het komt ook voor dat studenten zelf onderzoek moeten naar een geschikte plek. Open sollicitaties worden ontvangen via de mail of telefonisch.

Wie gaat de stagiaire begeleiden?

Zodra de operationeel manager duidelijk heeft welke studenten er bij de Hoepel stage komen lopen worden zij ingedeeld over de 6 verschillende groepen op het kinderdagverblijf en over de 2 groepen van de BSO. Er wordt bekeken welke leidsters de stagiaire het best kan begeleiden, daarbij wordt ervaring van zowel de student als de leidster meegenomen. Uiteraard wordt er gekeken naar de dagen dat de leidster werkt en welke dagen de stagiaire stage komt lopen. Zij moeten elkaar voldoende zien, zodat de leidster de stagiaire optimaal kan begeleiden.

Het intakegesprek

Vanuit de school is er de afspraak dat de studenten zelf contact opnemen met de stageplek. Er wordt een gesprek gepland met de operationeel manager. In dit gesprek zal de operationeel manager vertellen over het kinderdagverblijf en zal zij aangeven wat er van de student wordt verwacht. De student vertelt over zichzelf en geeft aan wat zij verwacht van deze stage. Ook wordt er kennis gemaakt met de leidster van de groep en de

stagebegeleider. In het intakegesprek wordt de procedure van de VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) toegelicht en gestart. Deze kosten worden niet vergoed door de Hoepel.

Onderwerpen van het intakegesprek

Het intakegesprek duurt maximaal een uur. Het gesprek wordt gestart met de vraag waarom de student voor de Hoepel heeft gekozen en wat de student allemaal over de Hoepel weet. Op deze manier wordt gekeken hoe goed de student zich heeft verdiept in de visie. De Hoepel hecht veel waarde aan de visie en vindt het belangrijk dat dit goed wordt overgebracht op de studenten. Na het bespreken van de algemene punten en het beleid van de Hoepel wordt er een korte rondleiding gegeven door het pand. Na de rondleiding wordt er gevraagd naar de verwachtingen van de student. Is dit wat zij verwacht hadden? Het gesprek wordt afgerond met of er nog bijzonderheden zijn wat die we moeten weten, wat de student helpt om een succesvolle stage bij de Hoepel te kunnen lopen.

Begeleiding

Elke twee weken zal er een gesprek plaatsvinden tussen de stagebegeleidster en de stagiaire. Hierin wordt besproken wat er goed gaat en waar nog aan gewerkt moet worden. In deze gesprekken worden ook de opdrachten van school besproken en worden er nieuwe afspraken gemaakt. De begeleidsters zorgt voor een goede overdracht op de groep naar haar collega's. Knelpunten of bijzondere onderwerpen neemt de begeleidster op met de operationeel manager.

Opbouw stage

Voor het inwerken van de stagiaire maken wij gebruik van een vast stappenplan, zie paragraaf 4.2. De begeleidster bepaalt het tempo van deze stappen. Als een stap behaald is zal de begeleidster dit aftekenen met een paraaf en de datum. De begeleidster bespreekt in het twee wekelijks gesprek of de stagiaire toe is aan de volgende stap(pen). De ene stagiaire zal sneller door de stappen heen lopen dan de ander. De volgorde van de stappen is van groot belang en zal bij elke stagiaire afgezien van haar niveau hetzelfde zijn.

Tot slot

Voor sommige stagiaires zullen de laatste stappen in het stappenplan te hoog gegrepen zijn en zij zullen dus niet het gehele stappenplan doorlopen. Dit is niet erg. Door het stappenplan te gebruiken is het heel duidelijk waar de stagiaire nog aan moet werken. Zoals al eerder genoemd is het wel belangrijk de stappen goed te hebben afgerond voordat er aan een nieuwe stap kan worden gewerkt.

Stappenplan/taken stagiaire KDV

Stap:	Paraaf/ datum/opmerkingen
1. De stagiaire stelt zich voor aan de ouders/collega's, leert de kinderen kennen en leest de kindgegevens. Basis vaardigheid in een kinderdagverblijf is het verbinden met de kinderen d.m.v. interactie en verbinding maken.	
2. De stagiaire neemt de dagstructuur door, zorgt dat zij deze kent en leest het werkplan met bijbehorende procedures en protocollen.	
3. De stagiaire neemt initiatief in de dagstructuur, zij maakt de bladen voor fruit en brood klaar en verzorgt de schoonmaak.	
4. De stagiaire neemt de kinderen mee naar het toilet en helpt ze bij dit bezoek. Zij assisteert in de zelfredzaamheid, jas aan trekken/schoenen etc.	
5. De stagiaire gaat luiers verschonen en de kinderen omkleden op de commode.	
6. De stagiaire verzorgt de kring: liedjes zingen/boekje lezen etc.	
7. De stagiaire houdt Bitcare bij voor de gehele groep. Zij registreert de breng en haaltijden/slaaptijden en de bijzonderheden van en naar ouders. Ook wordt er over elk kind iets bijzonders geschreven wat gezien is tijdens de observatie en teruggekoppeld kan worden naar de ouders tijdens de overdracht.	
8. De stagiaire heeft de "verantwoordelijkheid" over twee kinderen gedurende de gehele dag. Inclusief het registeren in Bitcare en overdracht naar ouders.	
9. De stagiaire verzorgt een buitenactiviteit.	

de Hoepel KDV

10. De stagiaire verzorgt een activiteit gericht op de visie van de Hoepel	
11. “Verantwoordelijke voor 1 dag” - hierbij stuurt de stagiaire de leidsters aan.	
12. De stagiaire verzorgt een themadag. Zij kiest hierbij zelf een thema en bereid alle activiteiten in overleg met de begeleidster voor.	

Bijlage 2: Vrijwilligersbeleid KDV de Hoepel

De Hoepel biedt naast stageplaatsen ook plekken voor vrijwilligers. Deze bijlage beschrijft het beleid van de Hoepel omtrent de inzet van vrijwilligers.

Vrijwilligers binnen de Hoepel

Er bestaat een grote diversiteit aan vrijwilligers en binnen de Hoepel hebben we hier drie 'plekken' voor gedefinieerd:

1. *Vrijwilligersplek*: De vrijwilligersplek is voor mensen die graag iets extra's willen doen voor de samenleving, praktijk ervaring op willen doen voor bijvoorbeeld een opleiding of voor het uitbreiden van sociale contacten. De Hoepel biedt vrijwilligersplekken aan op het kinderdagverblijf voor activiteiten ter ondersteuning van de groepsleiding, zoals voorbereidingen treffen voor de lunch, tuinieren door ouderen, speelgoed repareren en het doen van kleine klusjes;
2. *Talentplek*: De talentplek is in het leven geroepen door de gemeente Apeldoorn. De gemeente biedt deze plek aan, aan mensen met een bijstandsuitkering of mensen met een WMO voorziening (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). De talentplek is voor mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt en die zo gestimuleerd worden tot een positieve zelfontwikkeling en eventueel naar een betaalde baan toe kunnen werken. De Hoepel biedt talentplekken ter ondersteuning van de groepsleiding bij schoonmaakwerkzaamheden.
3. *Werkervaringsplek*: De werkervaringsplek is een stageplek voor jongeren van overige opleidingen anders dan een HBO opleiding of MBO opleiding niveau 1,2,3 of 4. De werkervaringsplek dient voor jongeren als een stage ter voorbereiding op de arbeidsmarkt of ter voorbereiding op een vervolg opleiding. Dit zijn jongeren die op speciaal voortgezet onderwijs zitten. De verschillen met een stageplek binnen de Hoepel zijn: de doorlooptijd, de begeleiding en de taken & verantwoordelijkheden. Deze jongeren ondersteunen de groepsleiding bij huishoudelijke taken en schoonmaakwerkzaamheden en liggen qua taken en de wijze waarop zij hierin worden begeleid op dezelfde lijn als de personen die een talentplek vervullen.

We hebben gekozen voor drie typen plekken, omdat ieder type andere competenties en begeleiding vereist en andere taken & verantwoordelijkheden hebben.

Visie op vrijwilligerswerk

Achtergrond

De overheid stimuleert dat iedereen volwaardig mee kan doen in de samenleving. Participatie - het meedoen in de samenleving – draagt bij aan het individueel welbevinden en de persoonlijke ontplooiing van mensen. Dit uitgangspunt is vastgelegd in de wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronisch ziekte (Wgbh/02) en wordt ook beoogd door het VN - verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Deze beperkingen

kunnen verschillend zijn, zoals sociale vaardigheden, werk en opleidingen of eenzaamheid. Met behoud van een bijstandsuitkering of WMO voorziening, kunnen mensen als vrijwilliger op talentplekken ingezet worden. Middels de talentplekken wordt de nadruk op talent gelegd en niet zozeer op de beperking. Meedoen in de maatschappij is belangrijk en is de basis voor het behoud van eigenwaarden. In de vorm van (begeleid) vrijwilligerswerk, wordt ervaring opgedaan waardoor de vrijwilliger zichzelf gaat ontwikkelen en tevens doet de vrijwilliger iets voor de maatschappij. Maatschappelijk nuttig taken verrichten, weer een dagstructuur krijgen en een netwerk opbouwen, geeft waardering en sociale contacten.

Visie van de Hoepel

De Hoepel ondersteunt de participatie zoals gedefinieerd in de vorige paragraaf. De Hoepel is trots op haar visie, zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Samenvattend is deze: De Hoepel wil kinderen vertrouwd maken met de natuur. De natuur is het begin van alles; voor lichaam en geest een onuitputtelijke bron van energie. Zij stelt nooit teleur, maar geeft rust, veerkracht en inspiratie. Ieder kind mag er zijn.

In ruim 9 jaar heeft de Hoepel een pedagogisch beleid ontwikkeld waarin kinderen zich maximaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën. De ambitie van de Hoepel is om hier een bredere maatschappelijk verantwoorde rol in te gaan nemen. We geloven namelijk dat de visie van de Hoepel en de Hoepel omgeving een wereld is waarin iedereen zichzelf kan ontwikkelen en ontplooiën en het een omgeving is waar iedereen er mag zijn!

Mogelijkheden voor vrijwilligers binnen de Hoepel

Op de Hoepel kunnen wij plekken bieden waar mensen weer positieve ervaringen kunnen opdoen, zodat ze hun eigen mogelijkheden kunnen tonen en vertrouwen kunnen krijgen in zichzelf en in anderen. Op de Hoepel hebben we nu ervaring met (begeleidend) vrijwilligerswerk. We zien dat deze mensen, na gedurende langere tijd, inzicht krijgen in het werk en weten wat van hen verwacht wordt. Dit geeft vertrouwen waardoor ze plezier krijgen in hun werk en zich gaan en durven te ontwikkelen. Door het zien van de mogelijkheden van de vrijwilligers en hen vertrouwen te geven in hun kunnen, zien we dat zij zich gaan ontwikkelen en ontplooiën. We geven stap voor stap verantwoordelijkheden die passen binnen hun mogelijkheden, onder toezicht van de leidster die eind verantwoordelijk is. Door dit proces aan te gaan, hebben we mensen meer zien groeien dan we in het begin voor mogelijk hielden. Voor de Hoepel is het ook een win/win situatie. Onze leidsters hebben hierdoor meer tijd en aandacht voor de kinderen, omdat de vrijwilligers extra handen vormen door ondersteunende taken van de leidsters over te nemen. Zo kan de vrijwilliger spullen uit en naar de keuken brengen en kan de leidster rustig op de groep blijven waardoor de groep minder verstoord wordt.

Wij bieden vrijwilligers de mogelijkheid om een kijkje te nemen in ons kinderdagverblijf. Wij brengen graag de liefde, zorg en aandacht voor de kinderen over op de vrijwilliger zodat zij enthousiast zijn en blijven. Wij willen hen inzicht geven in onze visie en ons handelen gericht op de ontwikkelingsgebieden. We zien dat het bieden van een helder dagritme niet alleen voor de kinderen een basisvoorwaarde voor ontwikkeling is, maar dat dit tevens een basisvoorwaarde voor de ontwikkeling van jongeren en volwassenen is. Het inzetten van vrijwilligers is een verrijking voor het personeel van de Hoepel, de vrijwilliger en uiteindelijk ook voor de kinderen.

Samenwerking met instanties en scholen

De vrijwilligers kunnen op allerlei manieren in contact komen met de Hoepel. De afgelopen jaren hebben we een intensieve samenwerking opgebouwd met instanties en scholen, waar nu de meeste vrijwilligers vandaan komen. Samen met de instanties werken we aan het ontwikkelen van een goed begeleidingsplan voor de vrijwilligers, waarin de vrijwilliger zich maximaal kan ontplooiën en ontwikkelen binnen de visie en verantwoordelijkheid van de Hoepel.

Begeleiding

Wij bieden begeleiding in de ondersteunende taken die nodig zijn om het werk uit te voeren met de kinderen. Daarnaast begeleiden wij de vrijwilligers in het stellen van persoonlijke doelen. De Hoepel werkt samen met verschillende instanties en scholen, wat maakt dat de begeleiding per vrijwilliger verschillend is. Per instantie of school wordt de begeleiding in deze paragraaf beschreven.

Iedere vrijwilliger krijgt vanuit de Hoepel een vaste begeleidster. Naast de begeleiding is zij de contactpersoon en houdt gesprekken met de vrijwilliger over de voortgang. Knelpunten of bijzondere onderwerpen neemt de begeleidster op met de operationeel manager.

Gemeente Apeldoorn, werkplein Activerium

Project Talent van de gemeente Apeldoorn wil de talenten van bijstandsgerechtigden benutten en deze inzetten voor de samenleving. De gemeente Apeldoorn heeft een online 'Prikbord Talent' ingericht. Dit is een website met participatieplekken speciaal beschikbaar voor mensen met een bijstandsuitkering zonder sollicitatieplicht en/of voor mensen met een indicatie begeleiding individueel of groep van AWBZ, regionaal Kompas of WMO. Op de website kunnen mensen hun talenten aangeven en vervolgens krijgen zij een overzicht van plekken die hierop aansluiten. Het gaat altijd om een vorm van (begeleid) vrijwilligerswerk. Gemeente Apeldoorn stimuleert bedrijven om talentplekken aan te bieden. De Hoepel komt in aanmerking voor talentplekken. De vrijwilligers die via deze route bij de Hoepel komen vervullen binnen de Hoepel een talentplek.

Begeleiding: de vrijwilliger is gekoppeld aan een klantmanager van de gemeente en/of aan een begeleider van de woongroep. Binnen de Hoepel wordt bekeken welke leidster de vrijwilliger het beste kan begeleiden, waarbij de ervaring van de leidster en de dagen dat de leidster en de vrijwilliger werken worden meegenomen. Elke werkdag wordt er kort geëvalueerd over wat goed is gegaan en wat de volgende keer beter of anders kan. Elke zes weken zal er een gesprek plaatsvinden tussen de leidster, vrijwilliger en klantmaker en/of begeleider van de woongroep. Knelpunten of bijzondere onderwerpen worden besproken. In deze gesprekken worden ook nieuwe afspraken gemaakt en vastgelegd.

Praktijkschool Apeldoorn

Praktijkschool Apeldoorn is voortgezet onderwijs van 12 tot 18 jaar, voor jongeren met leerproblemen of achterstanden. Leerlingen komen vanuit de MLK scholen, basisscholen of leerlingen die in het VMBO vastlopen. Praktijkonderwijs heeft als doel de jongeren voor te bereiden richting arbeid en eventueel een vervolg opleiding. De jongeren komen uit op niveau 1, met als kwalificatie assistent. De Praktijkschool biedt een intensieve

begeleiding in de stageperiode. De begeleiding wordt gestart met een proefstage van 8x van 1 tot 3 dagen per week en vervolgens wordt de stage gedurende 1 jaar of langer voortgezet. Per leerling wordt dit bepaald. Binnen de Hoepel vervullen deze leerlingen de werkervaringsplekken. Iedere leerling heeft een vast begeleider en hij/zij is de contactpersoon voor die periode

Daniel de Brouwerschool

De Daniel de Brouwer school valt onder speciaal onderwijs, een cluster 3 school. Deze school is het vroegere ZMLK voor leerlingen van 4 tot 20 jaar en is een school met kinderen of jongeren met een licht verstandelijke beperking. Vanaf hun 15e wordt er gestart met een stage en aan het eind van de school periode wordt er gezocht naar een talentplek. De Hoepel biedt de werkervaringsplekken voor leerlingen van de Daniel de Brouwerschool als hun stageperiode. Wij kunnen deze periode verlengen met een talentplek. Het doel voor deze jongeren is om hen een kans te geven om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Dit doen we voor een bepaalde periode van ongeveer twee jaar. Op grond van ervaring zien we dat leerlingen beter gedijen bij een langere periode van ervaring opdoen, dan een gemiddelde stage duur. Wij moeten de leerling leren kennen hoe wij haar het beste kunnen begeleiden en goed in kunnen zetten. Door dit stapsgewijs te doen, bouwen zij vertrouwen op en met deze basis durven ze stappen in hun ontwikkeling te zetten. Ieder evaluatiemoment kijken we of de leerling op de goede plek zit en wat past in onze organisatie. Deze periode is niet oneindig en de begeleidende instantie kijkt welke ervaringsplek aansluit bij de volgende stap.

Begeleiding: evalueren 1x in de zes weken en zo nodig intensiever. Na ieder gesprek volgt een verslag met de afspraken die er gemaakt zijn, opgesteld door de schoolbegeleider.

Van Voorthuizenschool

De Van Voorthuizenschool is een cluster 3 school, voorheen ZMLK, voor leerlingen van 4 tot 20 jaar met een verstandelijk beperking. Er wordt gekeken naar de handelingsvaardigheid ondanks de beperking, dus wat kan de leerling wel. Met de nieuwe participatie wet wordt er een werk en/of werkervaringsplek gezocht. Individueel wordt er gekeken welke droom de leerling heeft en wat realistisch is. Zij werken niet naar een Wajong uitkering toe, maar naar een gesubsidieerde baan. Het UWV doet een loonwaarde meting naar arbeidsvermogen, bijvoorbeeld bij 30% loonwaarde betaald het UWV 70% erbij. Bij ziekte draagt het UWV de kosten. Bedrijven worden gestimuleerd om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op te nemen. De Van Voorthuizen school zoekt stages die variëren van een snuffelstage van 10 weken tot langdurige werkervaringsplekken. Binnen de Hoepel vervullen deze leerlingen werkervaringsplekken.

Begeleiding: 1x in de 4 weken een gesprek met de begeleidster van de Hoepel en begeleiding op maat vanuit de Van Voorthuizenschool.

Kids College Apeldoorn

Kids College Apeldoorn (KCA) is een weekendschool voor leergierige kinderen, die op zondagmiddag een boeiende wereld in willen duiken. Een wereld waarmee ze, als gevolg van hun thuissituatie, niet gauw in aanraking komen. Op 24 zondagmiddagen per jaar kunnen zij deze, samen met professionals, ontdekken. De leerlingen

maken kennis met interessante mensen uit het bedrijfsleven en gaan met hen aan het werk. Zo leren de kinderen hun talenten ontdekken, krijgen zij een bredere kijk op hun mogelijkheden en ontwikkelen meer zelfvertrouwen. Dit alles met als doel hen te ondersteunen en te motiveren in hun keuze voor een vervolgopleiding. De stage zal voor 6 tot 8 dagdelen zijn over een periode van 3 maanden. Binnen de Hoepel vervullen deze leerlingen werkervaringsplekken.

Begeleiding: elke twee weken zal er een gesprek plaatsvinden tussen de begeleidster van de Hoepel en de stagiaire. Hierin wordt besproken, aan de hand van het stappenplan, wat er goed gaat en waar nog aan gewerkt moet worden. De begeleidster van de Hoepel zal de begeleiding ook inzetten in het stellen van persoonlijke doelen van de vrijwilliger.

Stappenplan/taken vrijwilligersplek

Het stappenplan is gericht op de vrijwilliger die werkzaam is op de groep en in staat is om een onderdeel van de verzorging van kinderen op zich te nemen. De verzorging van kinderen gebeurt altijd onder toezicht van de leidster.

Stap:	Paraaf/ datum/opmerkingen
1. De vrijwilliger stelt zich voor aan de ouders/collega's, leert de kinderen kennen en leest de kindgegevens.	
2. Basisvaardigheid bij de Hoepel is het verbinden met de kinderen d.m.v. interactie en verbinding maken. De vrijwilliger gaat dit leren, met ondersteuning/begeleiding van de vaste leidsters.	
2. De vrijwilliger neemt de dagstructuur door, zorgt dat zij deze kent en leest het werkplan met bijbehorende procedures en protocollen.	
3. De vrijwilliger neemt initiatief in de dagstructuur, zij maakt de bladen voor fruit en brood klaar en verzorgt de schoonmaak.	
5. De vrijwilliger neemt initiatief in het doen en het opbergen van de was.	
4. De vrijwilliger neemt de kinderen mee naar het toilet en helpt ze bij dit bezoek. Zij assisteert in de	

zelfredzaamheid, jas aan trekken/schoenen etc.	
5. De vrijwilliger leert de kinderen verschonen en de kinderen omkleden op de commode.	

Voor sommige vrijwilligers zullen de laatste stappen in het stappenplan te hoog gegrepen zijn en zij zullen dus niet het gehele stappenplan doorlopen. Dit is niet erg. Door het stappenplan te gebruiken is het heel duidelijk waar de vrijwilliger staat en welke taken zij mag en kan uitvoeren op de groep. De begeleidster bepaalt het tempo van deze stappen. Als een stap behaald is zal de begeleidster dit aftekenen met een paraaf en de datum. De stappen in het stappenplan moeten goed zijn afgerond voordat er aan een nieuwe stap kan worden gewerkt.

Taken talent- en werkervaringsplek

Een persoon die een talent- of werkervaringsplek vervult krijgt *geen* verantwoordelijkheid over de verzorging van de kinderen. Zij zit bij het kind in de buurt, speelt met het kind en kan eventueel de leidster ondersteunen d.m.v. het geven van de fles. Het geven van de fles gebeurt altijd onder toezien van de leidster.

De persoon die een talent- of werkervaringsplek vervult richt zich voornamelijk op de organisatie van het gereed maken van de spullen per groep. De taken van een talent- en werkervaringsplek bestaan uit de verschillende activiteiten. Bij iedere persoon die een talent- of werkervaringsplek vervult, wordt samen met de begeleider, door de operationeel manager vastgelegd welke taken zij uitvoert en welke taken niet. Dit wordt vooraf goed afgestemd en vastgelegd. Het document met daarop de taken en een foto van de persoon, wordt opgehangen op de groep. Zo zijn de taken ook inzichtelijk voor ouders en weet het team wat ze wel en niet kunnen vragen van de persoon die een talent- of werkervaringsplek vervult.

De taken die door een talent- of werkervaringsplek worden uitgevoerd zijn:

- Dienbladen klaarzetten voor het fruitmoment in de ochtend, lunch voor de middag en het drinkmoment in de namiddag.
- Tafel dekken;
- Het op orde houden van de keuken en deze opruimen;
- Opruimen van de gebruikte spullen op de groep;
- Schoonmaken;
- De was verzamelen, bedienen van de wasmachine en droger, het opvouwen van de was en dit opbergen op de juiste plek;
- De ruimte netjes maken;
- Boodschappen opruimen;
- Bedjes opmaken en verschonen;
- De tuin netjes maken, onderhouden en tuinieren met de kinderen;
- Het geven van de fles.